

VERKSAMHETSBERÄTTELSE OCH ÅRSREDOVISNING

Sex medlemmar i den burmesiska teatergruppen Peacock Generation dömdes i slutet av 2019 till fängelse för att ha kritiserat landets militär under en av sina föreställningar. Läs mer på sidan 21.

CIVIL RIGHTS DEFENDERS är en internationell människorättsorganisation som är politiskt och religiöst obunden. Organisationen försvarar människors medborgerliga och politiska rättigheter och stärker människorättsförfarare som är utsatta för risker. Civil Rights Defenders är aktiv i Sverige och de länder i världen där respekten för de mänskliga rättigheterna är som sämst. Vi bedriver påverkansarbete, juridiska processer och informerar om situationen när det gäller mänskliga rättigheter globalt.

SVERIGE

I Sverige blir det allt svårare för opinionsbildare och journalister att arbeta utan att utsättas för hot och hat. När utrymmet för ett öppet demokratiskt samtal minskar, tar vi ansvar för att demokratin står stark. Vi granskar staten och råds inte agera när mänskliga rättigheter kränks. Vi håller ett särskilt öga på frågor som hatbrott, etnisk profilering, samers rättigheter som urfolk och situationen på låsta institutioner.

Läs mer på sidan 23

EUROPA

Nationalister och populisterna vinner mark och har i vissa länder kopplat greppet om makten – med ökad risk för människorättsbrott som följd. Trots att nationell lagstiftning i många fall överensstämmer med internationella konventioner om mänskliga rättigheter så brister den i praktiken. Vi samarbetar med människorättsförfarare i Turkiet, Ungern, Polen och flera av länderna på Balkanhalvön. Vi har även närvaro i Bryssel för att säkerställa att mänskliga rättigheter ligger högt upp på EU:s agenda

Läs mer på sidan 22

LATINAMERIKA

I Latinamerika arbetar vi i Colombia, Kuba och Venezuela, några av världens farligaste platser för människorättsförfarare. I Colombia har attackerna från beväpnade och kriminella grupper mot människorättsförfarare ökat kraftigt, och i Kuba och Venezuela syftar regeringarnas förtryck mot civilsamhället att tysta alla krav på demokrati och mänskliga rättigheter. Utöver långsiktigt stöd tillhandahåller vi en databas som gör det möjligt för människorättsförfarare att på ett säkert sätt dokumentera människorättskränkningar.

Läs mer på sidan 19

AFRIKA

Att stå upp för de mänskliga rättigheterna kan vara mycket farligt i flera afrikanska länder. Trots riskerna kämpar modiga människorättsförfarare vidare för alla rättigheter. I Sudan, Sydsudan och Etiopien fortsätter kampen för fred och demokrati. Ofta med de unga längst fram i kampen om att få styra sin egen framtid. Civil Rights Defenders jobbar för att stötta en ny generation människorättsförfarare.

Läs mer på sidan 18

500

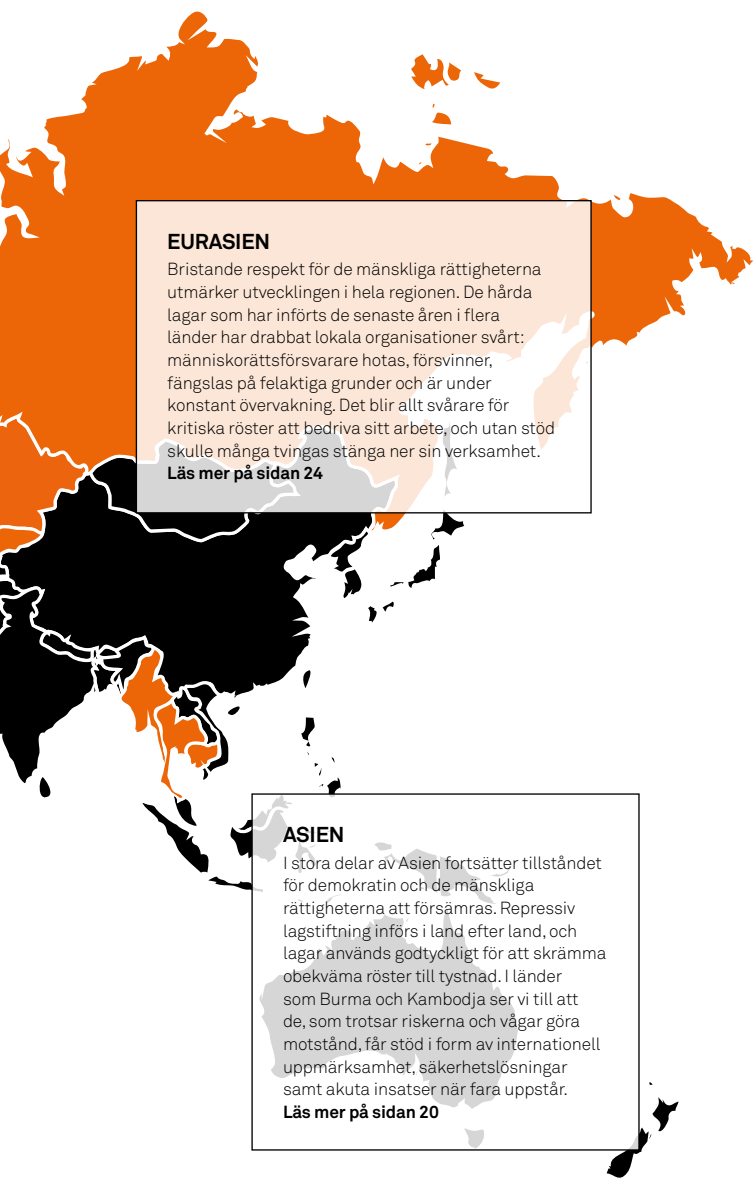
Under 2019 har över 500 människorättsförfarare, i 23 av världens mest repressiva länder, fått stöd via Civil Rights Defenders Akutfond.

170

Vid årsskiftet 2019/20 var över 170 personer inkluderade i Natalia Project – världens första larm och positionssystem för människorättsförfarare i fara.

30

Civil Rights Defenders har aktivitet i över 30 länder och lokal representation i 12 länder.

EURASIEN

Bristande respekt för de mänskliga rättigheterna utmärker utvecklingen i hela regionen. De hårda lagar som har införts de senaste åren i flera länder har drabbat lokala organisationer svårt: människorättsförsvarare hotas, försvinner, fängslas på felaktiga grunder och är under konstant övervakning. Det blir allt svårare för kritiska röster att bedriva sitt arbete, och utan stöd skulle många tvingas stänga ner sin verksamhet.

Läs mer på sidan 24

ASIEN

I stora delar av Asien fortsätter tillståndet för demokratin och de mänskliga rättigheterna att försämrats. Repressiv lagstiftning införs i land efter land, och lagar används godtyckligt för att skrämma obekväma röster till tystnad. I länder som Burma och Kambodja ser vi till att de, som trotsar riskerna och vågar göra motstånd, får stöd i form av internationell uppmärksamhet, säkerhetslösningar samt akuta insatser när fara uppstår.

Läs mer på sidan 20

INNEHÅLL

Förord	4
Civil Rights Defenders of the Year – Márta Pardavi ..	6
Så här jobbar vi – Vision och uppdrag	8
Granskning och ansvarutkrävande	10
Opinion och påverkan	12
Stöd och utbildning	14
Civil Rights Defenders på fyra kontinenter	16
Afrika	18
Latinamerika	19
Asien	20
Europa	22
Sverige	23
Eurasien	24
Skydd och säkerhet för människorättsförsvarare..	26
Viktiga händelser och smarta lösningar	28
Fundraising och kommunikation	30
Till minne av Josefin Ekermann	31
Årsredovisning 2019	32
Förvaltningsberättelse	32
Resultaträkning	38
Balansräkning	39
Förändring av eget kapital	40
Kassaflödesanalys indirekt metod	40
Noter	41
Revisionsberättelse	46
Styrelse	48
Chefer/ansvariga vid årsskiftet 2019/2020	49
Kontakta oss	50

Tryckt hos AMO-tryck, Stockholm 2020
Copyright © 2020 Civil Rights Defenders

Grafisk form: Petra Handin/Poppi Design
Omslagsfoto: Naw Seng

200

Civil Rights Defenders
samarbetar med över 200
människorättsorganisationer
världen över.

4700

Under 2019 fick 4 700 människo-
rättsförsvarare utbildning och
träning genom Civil Rights Defender
och våra partnerorganisationer.

90

Under 2019 gick
90% av Civil Rights
Defenders intäkter till
ändamålskostnader.

ATT ARBETA FÖR DEMOKRATI OCH MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER I EN OSÄKER VÄRLD

För drygt ett år sedan fyllde FN:s deklaration om de mänskliga rättigheter 70 år, men dessa rättigheter har börjat ifrågasättas i allt högre takt både i Europa och än mer globalt.

Demokratin urholkas i länder vi tidigare betraktat som fria och framgångsrika. Graden av medborgerliga och politiska rättigheter har sjunkit 13 år i rad. I Kina, men även i Ryssland, har utvecklingen sedan länge gått mot mer auktoritärt styre. Statistik på hur demokratin i världen egentligen mår visar att länder som Turkiet, Venezuela, Filippinerna och Bangladesh glider bakåt. För inte så många år sedan ansågs demokratin i några av dessa länder vara på frammarsch, men de rör sig nu alltmer mot autokrati och utrymmet för civilsamhället och graden av frihet minskar. Så sker även i länder inom EU-kretsen, såsom i Polen och Ungern, när demokratiska institutioner urholkas och oberoende media attackeras, ifrågasätts eller marginaliseras.

Stater behöver levande civilsamhällen, men när befolkningar stängs ute från inflytande tystnar de kritiska rösterna. I många fall stängs de inte bara ute, utan de förföljs, fängslas, torteras och även mördas för sin kritik av staten och dess företrädare.

Civil Rights Defenders arbetar med att skydda och stärka människorättsförsvarare, att öka kunskapen om rättigheter och demokrati, och utkräva ansvar av de ansvariga. En symbol för dem vi söker stödja utgör det pris vi delar ut varje år till framstående människorättsförsvarare. Civil Rights Defender of the Year Award 2019 gick till Márta Pardavi, för hennes arbete för utsatta grupper och outtröttliga kamp mot den systematiska nedmonteringen av demokratin i Ungern.

Tack vare motståndskraftiga civilsamhällen runt om i världen, som får vårt stöd, finns det fortfarande optimism. Prodemokratiska protester i Hong Kong och Moskva har under året ökat kravet på öppna

Stater behöver levande civilsamhällen, men när befolkningar stängs ute från inflytande tystnar de kritiska rösterna.

och fria samhällen. Den bräckliga men samtidigt mycket lovande utvecklingen i Etiopien har gett medborgarna, som tidigare tystats eller tvingats fly, nytt hopp och starkare röster.

Massprotester mot korruption och ekonomisk utslagning skakar regimen i Iran samtidigt som Sudans Omar al-Bashirs nedgång och fall visar att trots den arabiska vårens tillkortakommande så har motståndet mot diktatur och autokrati i mellan-östern inte utplånats.

I Ungern, Tjeckien, Serbien och Polen har folken det senaste året reagerat med stora demonstrationer och utmanat den förda politiken som visat alla tecken på autokrati, där såväl oberoende medier som rättsstatens principer undergrävs och den exekutiva makten förstärks.

Autokrater och diktatorer fruktar organiserat demokratiskt motstånd. De reagerar med påståenden om att utländska krafter ligger bakom och driver på. De som organiserar civilsamhällen

kallas för "utländska agenter", allt för att smutskasta kritiker och kväsa allt motstånd.

Civil Rights Defenders arbete tillsammans med våra hundratals partners blir allt viktigare i takt med att trycket mot civilsamhället ökar världen över. Vi kommer fortsätta vårt arbete nära våra partners i Albanien, Kuba, Kambodja, Etiopien, Venezuela eller varhelst vi är verksamma till dess att trenden vänder – och mänskliga rättigheter och demokrati återfår sitt fotfäste i en instabil omvärld.

Benedicte Berner,
ordförande

Anders L. Pettersson,
Executive Director

”

Vi i civilsamhället kommer fortsätta försvara de demokratiska värderingarna. Det har troligen varit både oönskat och oavsiktligt, men trycket på oss har gjort oss bättre på att arbeta tillsammans, vilket gör oss starkare.

OM CIVIL RIGHTS DEFENDER OF THE YEAR AWARD

Sedan 2013 delar Civil Rights Defenders ut priset Civil Rights Defender of the Year Award till årets människorättsförsvarare. Mottagaren av priset är en människorättsförsvarare som, trots att det innebär stora risker för hens egen säkerhet, fortsätter kämpa för att mänskliga rättigheter ska erkännas och respekteras. Arbetet måste utföras utan våld och inom en oberoende människorättsorganisation.

MÁRTA PARDÁVI

CIVIL RIGHTS DEFENDER OF THE YEAR AWARD 2019

– Demokratin är hotad i hela världen och nu ser vi vad auktoritära partier gör när de kommer till makten. De riktar in sig på kritiker, människorättsförsvarare och marginaliserade grupper och utmålar dessa som ett hot mot samhället. Vi ser detta hända i Ungern, men även i andra länder som Polen, säger Márta Pardávi, som är en av Ungerns främsta människorättsjurister och 2019 tilldelades Civil Rights Defender of the Year Award för sitt outtröttliga och nödvändiga arbete för flyktingars och asylsökandes rättigheter.

Sedan 2010 har Ungern blivit det tydligaste europeiska exemplet på demokratis, de mänskliga rättigheternas och rättsstatens globala tillbakagång. Efter valsegrar 2010, 2014 och 2018 har premiärminister Viktor Orbán och hans parti Fidesz gradvist underminerat den ungerska demokratin. Med sin majoritet i parlamentet har Fidesz genomfört konstitutionella förändringar som gynnar partiet på oppositionens bekostnad. Orbáns regering har fyllt oberoende institutioner med lojalister, valdistrikt har ritats om för att maximera antalet parlamentsmandat för Fidesz, och regeringen har ökat sin kontroll över såväl privatägda medier som public service. Restriktiva lagar mot civilsamhällesorganisationer har införts, och smutskastningskampanjer bedrivs för att tysta de som uttalar sig i försvar av de mänskliga rättigheterna.

Márta Pardávi är en av ledarna för den ungerska Helsingforskommittén, som arbetar med att bevaka rättsstatens upprätthållande, försvara flyktingars rättigheter och ge juridisk hjälp åt människor som söker asyl i Ungern. Hon är en av dem som utsatts för hot och smutskastning för sitt arbete. Efter valet 2018 publicerade en regeringsvänlig veckotidning en lista på över 200 personer, inklusive hela personalstyrkan hos den ungerska Helsingforskommittén, där de anklagades för att vara George Soros legosoldater; en grupp med avsikt att störta regeringen och öppna landets gränser för invandrare. I andra fall har Helsingforskommittén och andra människorättsorganisationer utmålats som statsfiender som vill införa straffamnesti för invandrare. Trots det hätska klimatet i Ungern, där medborgerliga fri- och rättigheter benämns som något främmande och oönskat, fortsätter Márta och hennes kollegor att utmana regeringens lagar och propaganda. Men de har haft vissa oförutsedda konsekvenser:

– Regeringens kampanjer mot civilsamhället har gjort oss bättre på att arbeta tillsammans, vilket gör oss starkare, säger Márta. Vi har flera gånger sett att allmänhetens stöd växer som en oavsiktlig följd av statens propaganda.

VÅR VISION ÄR
EN VÄRLD MED
DEMOKRATISKA
SAMHÄLLEN, DÄR
VI ALLA ÅTNJUTER
MEDBORGERLIGA
OCH POLITISKA
RÄTTIGHETER.

VÅRT UPPDRAG

är att försvara medborgerliga och politiska rättigheter tillsammans med lokala människorättsförsvarare, för att öka deras säkerhet, kapacitet och tillgång till rättvisa.

Vi är del av en global rörelse av människorättsförsvarare och samarbetar med dem som är utsatta för risk. Genom juridiska processer och påverkansarbete ställer vi stater, individer och icke-statliga aktörer till svars för människorättskränkningar.

Vi står upp för de normer och värderingar som uttrycks i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter samt i andra relevanta instrument för mänskliga rättigheter. Vi uppmuntrar människor att nyttja dessa rättigheter för att främja demokratiska samhällen.

På följande sidor kan du läsa om hur vi, under 2019, arbetat med:

- granskning och ansvarsutkrävande
- opinion och påverkan
- stöd och utbildning

ATT STÄLLA MAKTEN TILL SVARS

Utan ett starkt civilsamhälle minskar möjligheten att utkräva ansvar av makthavare. Människorättsförsvarare världen över utsätts regelbundet för hot, trakasserier, påtvingade försvinnanden och godtyckliga fängslanden av auktoritära regimer. Civil Rights Defenders granskar stater och makthavare genom att syna lagar, lagförslag och myndighetsutövning. På egen hand, eller i samarbete med lokala människorättsförsvarare, driver vi rättsfall på nationell och internationell nivå, och utkräver ansvar när lagstiftningen, eller hur den tillämpas, står i strid med de medborgerliga och politiska rättigheterna.

Under 2019 ledde vi tillsammans med våra partners arbetet mot den kontroversiella lagen mot förtal i **Albanien**, som kan användas för att blockera eller bötfälla mediaaktörer utan ett domstolsbeslut. Civil Rights Defenders har uppmanat de albanska myndigheterna att respektera mediernas frihet, och har fått stöd i frågan av Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa (OSCE).

Under året arbetade vi för att de fängslade **ryska** journalisterna Ivan Golunov och Igor Rudnikov skulle frias och att de ansvariga skulle ställas till svars. I juni 2019 släpptes de och polistjänstemännen som ansvarade för att Golunov frihetsberövats åtalades, och guvernören som fabricerade bevis i Rudnikovs fall avsattes. Vi har även sett våldsamma nedslag mot fredliga protester i **Azerbajdzjan**. Civil Rights Defenders har stöttat azeriska

människorättsjurister, som har tagit en mängd fall till Europadomstolen för mänskliga rättigheter, trots att de stått under mycket hårt tryck från såväl azerbajdzjanska staten som advokatsamfundet.

Tillsammans med kubanska människorättsorganisationer har vi arbetat mot ett godkännande av avtalet mellan EU och **Kuba** om politisk dialog, utvecklingsbistånd och handel. EU och dess medlemsländer har varken agerat mot de ökade kränkningen av de mänskliga rättigheterna i Kuba genom att avbryta processen, eller använt de klausuler som finns in avtalet rörande mänskliga rättigheter för att sätta press på den kubanska regeringen. Läs mer på sidan 13.

I **Etiopien** samarbetade vi med våra partners för att arrangera workshops och utbildningar för unga människorättsförsvarare. Ett viktigt led i att stärka civilsamhället och ge dem verktyg att hålla den etiopiska regeringen ansvarig för sina åtaganden gällande mänskliga rättigheter under den pågående reformprocessen.

I **Sverige** har vi fortsatt arbetet med att främja rätten till rättvis rättegång för personer med funktionsnedsättning. I ett fall, gällande en man med psykisk funktionsnedsättning som dömts till fängelse trots bristande stöd, anmälde vi polis och åklagare till Justitiekanslern och en disciplin-anmälan gjordes mot advokaten för att klargöra var ansvaret ligger. Resning begärdes även i fallet.

FOTO: CIVIL RIGHTS DEFENDERS

VI KRÄVER UPPRÄTTELSE FÖR BROTTEN I SYRIEN

– Jag har överlevt tortyr i två av underrättelse-tjänstens anläggningar i Damaskus, men hundratusentals fångar i Syrien riskerar att dö.

Orden tillhör Abdulnaser, en av nio syrier bosatta i Sverige som våren 2019 tillsammans med Civil Rights Defenders polisanmälde 25 högt uppsatta personer inom den syriska underrättelsetjänsten för bland annat brott mot mänskligheten och krigsbrott. De nio syrierna vittnade om tortyr, grov misshandel, svält, våldtäkt, avrättningar och andra brott begångna i fyra underrättelsetjänsters anläggningar samt Sadnayas militärfängelse mellan 2011–2015.

Ansvariga för grova människorättsbrott går ofta ostraffade i Syrien, och de drabbade och deras familjer nekas rättvisa. Den 250 sidor långa polisanmälan lämnades in för att upphäva den

villkorlös strafffrihet som råder för människorättsförbrytare i Syrien. Processen kan ta många år, men polisen har börjat höra flera av de nio syrierna som målsägande i en pågående utredning och vi kommer följa fallet under kommande år.

OM UNIVERSELL JURISDIKTION

De grova människorättsbrott som personerna inom underrättelsetjänsten misstänks vara skyldiga till faller under principen universell jurisdiktion, vilket innebär att svenska myndigheter kan utreda, åtala, pröva, och därmed ställa de ansvariga till svars i Sverige. Liknande anmälningar har i andra europeiska länder, som Tyskland och Frankrike, resulterat i att arresteringsorder utfärdats mot högt uppsatta tjänstemän i Syriens tortyrssystem.

ATT PÅVERKA FÖR FÖRÄNDRING

Civil Rights Defenders arbetar för att öka kunskapen om mänskliga rättigheter hos allmänheten, och för att påverka stater och beslutsfattare på nationell och internationell nivå. På egen hand, och tillsammans med lokala människorättsförsvarare och organisationer, arbetar vi med opinions- och påverkansarbete. Vi driver debatt och kampanjer om mänskliga rättigheter och belyser viktiga frågor genom media, seminarier och rapporter. När människor har begränsad kunskap eller nekas information om sina rättigheter ökar risken för att dessa rättigheter kränks. I totalitära stater når vi ut med oberoende information genom alternativa medier och fora för diskussion och debatt.

Under 2019 har Civil Rights Defenders, tillsammans med internationella och regionala aktörer, genom debattartiklar, gemensamma uttalanden och påverkansarbete uppmärksammat världssamfundet på den försämrade människorättssituationen i **Tanzania**. Det ökade förtrycket fick den svenska regeringen att under 2019 genomföra en utvärdering av Sveriges utvecklingssamarbete med landet.

I rapporten "What Worries Youth in Enlargement Countries" bjöd vi in ungdomar från **Europa** att dela med sig av de människorättsutmaningar de upplever i sin vardag. Rapporten, som lyfter allt från pressfrihet i **Montenegro**, visumrestriktioner i **Kosovo** till minoritetsrättigheter i **Turkiet**,

presenterades av författarna vid ett rundabords-samtal i Europaparlamentet i slutet av året.

I **Burma** samarbetade vi med organisationer engagerade i situationen för rohingyer och andra minoritetsgrupper i norra Burma. Med vårt stöd har de drivit opinion och mobiliserat motstånd mot militärens övergrepp. De har varit pådrivande i bildandet av FN:s undersökningskommission i Burma, och att dess mandat utvidgats till att omfatta delstaterna Kachin och Shan. Våra partnerorganisationer har dokumenterat övergrepp begångna av den burmesiska militären, som nu används som bevis i de juridiska processerna vid internationella domstolen i Haag.

Under våren 2019 lanserade vi i **Sverige** rapporten "När samhället tystnar". Rapporten visar på de långtgående och systematiska hot och hatkampanjer som många oberoende opinionsbildare i det svenska civilsamhället ofta lever under, och vilken effekt det har på det offentliga samtalet. Rapporten fick stor uppmärksamhet genom välbesökta seminarier och stort mediegenomslag.

I Sverige har vi även intensifierat vårt arbete mot etnisk profilering i polisens brottsbekämpande arbete. Vi har arrangerat seminarier och har fört en dialog med såväl polischef Anders Thornberg som Polisförbundet om hur bruket av etnisk profilering kan motverkas i polisens arbete.

NÄR EU BLUNDAR FÖR FÖRTRYCKET I KUBA SÄGER CIVILSAMHÄLLET IFRÅN

”Människorättssituationen i Kuba har stadigt försämrats sedan 2016: godtyckliga arresteringar, könsbaserat våld, fysisk och psykisk tortyr används av såväl centralregeringen som lokala myndigheter mot civilsamhällesaktivister, konstnärer och kulturarbetare. Entreprenörer bestraffas, och arbetare som uttalar sig om missförhållanden likaså. Detta trots att Kuba har undertecknat Konventionen mot tortyr och flertalet viktiga ILO-konventioner.”

Det skrev 391 kubanska människorättsförsvarare i ett öppet brev till Sveriges dåvarande utrikesminister Margot Wallström. Brevet var en uppmaning till Sverige att inte godkänna EU:s avtal om politisk dialog och samarbete med Kuba. Avtalet syftar till att förbättra relationen mellan EU och Kuba, men innehåller inga krav på demokratisering eller reformer som garanterar mänskliga rättigheter och det kubanska civilsamhället har inte hörts under processen kring avtalet.

Under hela 2019 har Civil Rights Defenders tillsammans med partnerorganisationer arbetat för att det kubanska civilsamhället skall inkluderas i dialogen mellan EU och Kuba.

I oktober hölls den årliga människorättsdialogen mellan Kuba och EU i Bryssel. Endast tre kubanska civilsamhällsorganisationer bjöds in, samtliga godkända och beroende av det kubanska kommunistpartiet. En månad senare godkände Sveriges riksdag avtalet med Kuba. Inom EU var det vid årsskiftet bara Litauen som inte godkände avtalet.

För att inkludera det oberoende civilsamhället i utformandet av EU:s politik gentemot Kuba bjöd Civil Rights Defenders in 31 kubanska människorättsförsvarare och civilsamhällsorganisationer för att skriva öppna brev med förslag på hur EU skulle kunna arbeta för att främja demokrati och mänskliga rättigheter i Kuba. Texterna publicerades löpande på Civil Rights Defenders hemsida och publicerades i början av 2020 i en rapport, som sedan presenterades på ett seminarium i Europaparlamentet.

Arbetet under året ledde till att det nyvalda Europaparlamentet kunde skapa relationer till den kubanska demokratirörelsen och väva in dess förslag i sina egna ställningstaganden. I slutet av november antog Europaparlamentet en resolution om Kuba med tydliga inslag av såväl Civil Rights Defenders som våra partners förslag på åtgärder.

ATT STÄRKKA DE SOM STÅR UPP FÖR SINA RÄTTIGHETER

Starka människorättsaktörer som kan hävda sina rättigheter är Civil Rights Defenders grundidé och nyckeln till långsiktig förändring. Vi arbetar tillsammans med lokala människorättsorganisationer och utifrån deras behov genomför vi säkerhetsutbildningar och bistår med akutstöd, expertis, kompetensutveckling samt långsiktigt finansiellt stöd. Viktigt är också de förutsättningar som skapas för människorättsförsvarare att i trygghet mötas och utbyta erfarenheter.

I juli 2019 genomförde vi vår första Human Rights Defender Academy i **Montenegro**, där 30 ungdomar deltog i en veckolång utbildning. Den omfattade påverkansarbete på EU-nivå, kommunikationsarbete i relation till mänskliga rättigheter, samt hur människorättsförsvarare bevakar övergrepp mot de mänskliga rättigheterna.

Under året har vi kunnat etablera ett mer formellt samarbete med **uzbekiska** journalister som deltagit i utbildningar i **Ryssland** och **Georgien**. Dessa har, förutom att vara kapacitetsbyggande, också utökat deras professionella nätverk.

Vår avdelning för **Latinamerika** har organiserat utbildningsinsatser för kubanska människorättsförsvarare i Colombia och andra länder i regionen.

Insatserna som anordnades tillsammans med latinamerikanska människorättsorganisationer baserades på framgångsrika exempel på människorättsarbete riktat gentemot regeringar, det interamerikanska människorättssystemet och FN. Viktigt har varit möjligheten för kubanska människorättsförsvarare att dela sina erfarenheter med andra människorättsorganisationer i Latinamerika.

Via vårt arbete i **Asien** har vi gett finansiellt stöd till mer än 20 människorättsorganisationer i regionen. Stödet har bland annat resulterat i träningar för över 2 500 personer, till exempel utbildning i påverkansarbete gentemot FN. Med Civil Rights Defenders stöd genomförde partnerorganisationer fyra besök till EU i Bryssel och två besök till FN:s kommitté för mänskliga rättigheter i Genève, som utmynnade i uttalanden från sex olika specialrapportörer för mänskliga rättigheter.

Vi har även ett omfattande program för utbildning i säkerhet för människorättsförsvarare, som omfattar såväl fysisk som digital säkerhet och psykosocialt stöd. Genom att utbilda människorättsförsvarare och ge stöd genom vårt Natalia Project strävar vi efter att stärka motståndskraftiga civilsamhällen runt om i världen. Läs mer om det på sidan 26.

DEN UNGA GENERATIONEN BYGGER ETIOPIENS CIVILSAMHÄLLE

Efter decennier av förtryck såg utsikten för ett demokratiskt Etiopien mörk ut. Men 2018 hände någonting. Premiärminister Abiy Ahmed kom till makten och snart började journalister, människorättsförsvarare, oppositionella och andra kritiska röster som fängslats på grund av sitt arbete släppas från de överfulla fängelserna. Nya medier etablerades, etiopier som levte i exil återvände och ett försiktigt hopp om demokrati tändes.

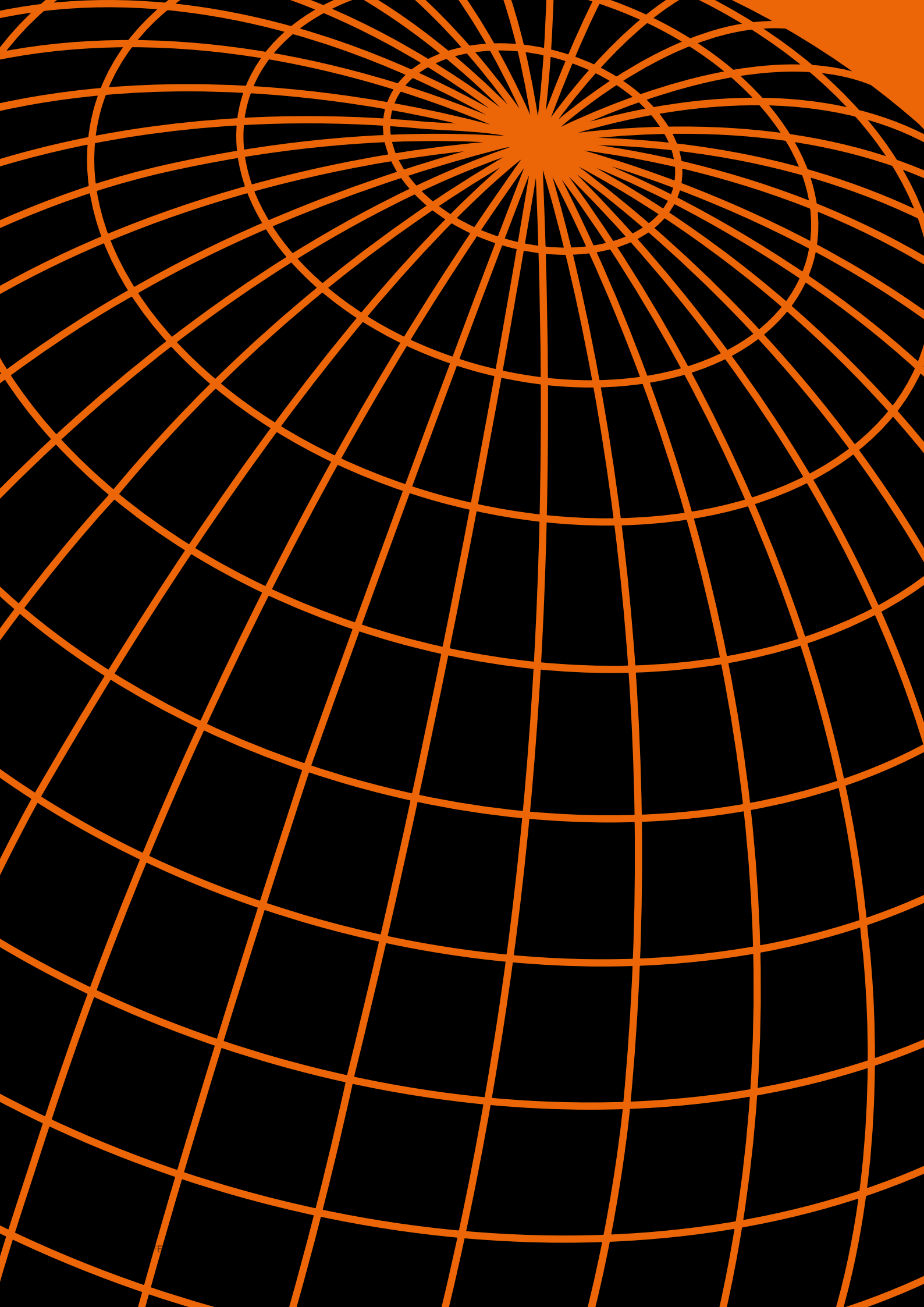
Varje demokrati behöver ett starkt civilsamhälle som kan utkräva ansvar och se till att mänskliga rättigheter respekteras. I Etiopien har åren av repression och hårda lagar gjort att civilsamhället är närmast obefintligt. Etiopiens yngre generation har aldrig fått uppleva ett fungerande civilsamhälle. Många har aldrig varit i kontakt med de få organisationer som trots begränsade resurser fortsatt kämpa.

För att på allvar skapa förändring och fylla detta tomrum måste en ny generations civilsamhälle växa fram – med nya visioner, metoder och

människor. Tillsammans med två av våra etiopiska partnerorganisationer har vi därför startat ett praktikprogram för unga etiopier med intresse för mänskliga rättigheter. Genom att para ihop drivna studenter med erfarna demokratikämpar vill vi bidra till att ge ny kunskap och energi åt alla inblandade. Under 2019 fick fyra praktikanter möjlighet att ta första steget in i vad de hoppas kan bli deras nya karriärer. En av dem var Lydia Engda.

– Jag vill kunna bidra till mitt land och min generation genom att skapa ett bättre, demokratiskt Etiopien. Ett land där mänskliga rättigheter respekteras, säger Lydia Engda.

Idag ser Etiopiens framtid långt ljusare ut än vad vi kunnat hoppas på för bara några år sedan. Landet har gjort omfattande juridiska reformer som möjliggör att ett oberoende civilsamhälle kan växa fram. Förändring och förbättring kommer att ta tid men med hjälp av de unga lever hoppet och demokratin byggs långsamt upp.

CIVIL RIGHTS DEFENDERS PÅ FYRA KONTINENTER

I snart 40 år har Civil Rights Defenders arbetat med att försvara och främja människors medborgerliga och politiska rättigheter världen över. Vi är en global organisation med närvaro på fyra kontinenter. Under 2019 har Civil Rights Defenders fortsatt arbetet med att stödja människorättsförsvarare i Afrika, Asien, Latinamerika, Eurasien och Europa. Vi arbetar långsiktigt och samarbetar med över 200 lokala människorättsorganisationer i över 30 länder.

STORA FRAMSTEG, FORTSATT OSÄKERHET

Civil Rights Defenders har expanderat sitt arbete i Afrika under året. Tillsammans med partnerorganisationer har vi arbetat med att stötta och utbilda en ny generation människorättsförfvarare. Unga människorättsaktivister kommer att vara avgörande för fortsatta demokratiseringsprocesser i regionen.

I Etiopien fortsatte under 2019 den politiska reformprocessen, men även den tilltagande polariseringen i samhället samt uppkomsten av nya säkerhetsrisker. Juridiska och institutionella reformer som gynnar civilsamhället och människorättsarbete i landet infördes, men landet hotas fortsatt av våldsamma konflikter. Reformerna skapade trots allt ett ökat utrymme för människorättsförfvarare att genomföra olika projekt för att stödja lokala partners i deras arbete och främja ett deltagande från en ny

yngre generation människorättsförfvarare. Läs mer om det praktikprogram som Civil Rights Defenders arrangerade tillsammans med två partnerorganisationer i Etiopien på sidan 15.

2019 var för Sydsudan ännu ett år av en fortsatt osäker fredsprocess. Trots rapporter om något minskat våld under året fortsatte dock allvarliga övergrepp på de mänskliga rättigheterna att begås. Under året inledde Civil Rights Defenders och lokala partners samarbeten för att kommande år, tillsammans kunna arbeta för att ställa ansvariga för människobrott till svars. I grannlandet Sudan resulterade den folkliga resningen mot landets diktator Omar al Bashir i att regimen avsattes och en demokratiseringsprocess kunde påbörjas. Detta var en tydlig positiv utveckling för landet och regionen, men utgången är dock ännu oklar.

FOTO: MOSTPHOTOS

HBTQI-RÄTTIGHETER I UGANDA

Under hösten ökade våldet mot hbtqi-personer i Uganda efter att landets etikminister uttalat sig om att dödsstraff för samkönade sexuella handlingar kan komma att införas. Uttalandet tillbakavisades senare av regeringen, men det lyckades inte stävja våldet. Vid ett ingripande på en hbtqi-vänlig mötesplats den 10 november arresterades 125 personer av polis och militär under brutala omständigheter. Vår partner Sexual Minorities Uganda, SMUG, dokumenterade över 150 kränkningar mot hbtqi-personers rättigheter, däribland brutala attacker, tvångsundersökningar och begränsning av mötesfriheten.

Via Civil Rights Defenders akutfond fick en hbtqi-aktivist, som attackerats och utsatts för hatbrott på grund av sitt arbete, stöd för akut omlokalisering. I stödet ingick skyddat boende, säker transport och psykosocialt stöd. Tack vare stödet kan hen fortsätta kampen för hbtqi-personers rättigheter på ett säkert sätt. Hen berättar: –Jag känner mig tryggare än jag gjorde tidigare. Jag har kunnat bosätta mig i ett område där min sexuella läggning och könsidentitet inte är allmänt känd.

I SKUGGAN AV MAKTEN FORTGÅR KAMPEN OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

Morden på människorättsförfvarare i Colombia nådde 2019 nivåer landet inte har sett på årtal, och regeringens insatser för att stoppa våldet och ställa de skyldiga till svars har varit otillräckliga. De regionala valen i oktober visade dock prov på en förbättrad förmåga att garantera medborgarnas rösträtt i ett demokratiskt system. Civil Rights Defenders deltog tillsammans med kubanska partners som valobservatörer i Cúcuta, på gränsen till Venezuela, som del av Colombian Electoral Observation Mission.

I Kuba ökade pressen på civilsamhällesaktörer och människorättsförfvarare. Inga offentliga protester tolererades och framstående människorättsförfvarare hölls under konstant övervakning av säkerhetspolisen. Totalt förbjöds 226 kubaner lämna landet och antalet politiska fångar ökade till 126 personer. Den kubanska regeringen antog en ny konstitution och en ny vallag 2019, men ingen av dem innehåller garantier för medborgerliga och

politiska rättigheter. Under året har vi arbetat med utbildningar i människorättsarbete, säkerhet och politisk påverkan för kubanska människorättsförfvarare. Läs mer på sidan 10 och 13.

Situationen för demokrati och mänskliga rättigheter i Venezuela försämrades rejält i samband med att Nicolas Maduro svors in som president i januari, efter ett val som präglats av valfusk och odemokratiska metoder. Majoriteten av världens länder erkände istället nationalförsamlingen som landets enda demokratiska representant, och visade därmed att Maduros maktövertagande inte accepterades. Den venezolanska människorättsorganisationen Foro Penal rapporterade att antalet politiska fångar var så många som 900 i februari, men sjönk till 388 mot slutet av året. Ett flertal rapporter visade även att myndigheterna använde brutala metoder för att bekämpa kriminalitet genom att döda tusentals misstänkta brottslingar i marginaliserade förorter till Venezuelas största städer.

GENESIS DÁVILA

Sedan flera år har förtrycket av människorättsförfvarare, politiskt oppositionella och civilsamhällesorganisationer ökat i Venezuela. Genesis Dávila, grundare och chef för Defiende Venezuela, dokumenterar tillsammans med sina kollegor människorättskränkningar för att i framtiden kunna utkräva ansvar av förövarna. – Regimen i Venezuela ser oss människorättsförfvarare som fiender, och det är vanligt att vi blir utsatta för hot och våld, säger Genesis Dávila. Sedan 2019 deltar Genesis i Civil Rights Defenders säkerhetsprogram Natalia Project – världens första larm och positioneringssystem för människorättsförfvarare som befinner sig i fara. – Jag bär med mig mitt larm varje dag, det är en av få saker som gör att jag känner mig tryggare. Det är positivt att regeringen vet om att vi använder larmen. Om de vet att någon annan ser och blir uppmärksam på om något händer oss, och att ett internationellt larm aktiveras, så ökar våra chanser.

FOTO: DAVID LAGERLÖF

HOTEN ÖKAR, MEN CIVILSAMHÄLLET VÄGRAR TYSTNA

Demokratin och de medborgerliga samt politiska rättigheterna åsidosätts i hela Asien av auktoritära regimer. Enskilda personer och organisationer som står upp för mänskliga rättigheter är ständigt utsatta för hot, övervakning och godtyckliga frihetsberövanden. För att stärka människorättsorganisationernas viktiga arbete i regionen har Civil Rights Defenders under året bistått med finansiellt stöd till såväl kärnverksamhet som att öka deras kapacitet gällande dokumentation av människorättskränkningar, ekonomihantering och jämställdhetsfrågor. Vi har bidragit med säkerhetsträningar och akutstöd, samt arbetat med internationellt påverkansarbete tillsammans med organisationerna för att sätta press på auktoritära ledare.

Den rättsprocess som inleddes av Gambia i november 2019 genom Internationella Domstolen i Haag (ICJ), där Burma står anklagad för att ha brutit mot folkmordskonventionen, utgör en stråle hopp i en annars dyster situation. Processen inleddes på uppmaning av FN:s undersökningskommission för Burma och är en stor vinst för våra samarbetspartners som varit djupt delaktiga i att få detta till stånd.

Processen visar att stater har en skyldighet att respektera mänskliga rättigheter och internationell rätt. Framför allt illustrerar det att människorättsförsvarare, genom att organisera sig och ihärdigt arbeta tillsammans, kan göra motstånd mot de värsta människorättsförbrytarna och utkräva ansvar. Trots att domstolen inte har mandat att sanktionera den burmesiska regeringen eller militären, så ger processen upprättelse åt de som har drabbats av deras övergrepp. Våra partnerorganisationer har, med vårt ekonomiska och kapacitetsstärkande stöd, drivit frågan internationellt och i Burma genom frekvent medverkan i internationell och inhemsk media samt genom politiskt påverkansarbete.

Under året arrangerades tio resor för våra partners i regionen för att träffa representanter inom FN, EU och den svenska regeringen, där de bland annat deltog i panelsamtal med Europaparlamentets subkommitté för mänskliga rättigheter, och över 30 möten arrangerades med Europaparlamentariker och högst uppsatta tjänstemän inom EU:s institutioner.

I Kambodja har situationen för mänskliga rättigheter förvärrats drastiskt de senaste åren, såväl för den politiska oppositionen som för människorättsförsvarare och media. Under 2019 arbetade vi med fem partnerorganisationer, framförallt med grupper som arbetar för landrättigheter och står upp för mötes- och yttrandefrihet. Bland annat bidrog vi till en omfattande genomlysning och utveckling av säkerhetsarbetet hos en av landets mest utsatta människorättsorganisationer.

FOTO: CIVIL RIGHTS DEFENDERS

Övervakningskameror utanför en av våra partnerorganisationers kontor i Rangoon, Burma.

PEACOCK GENERATION

I oktober 2019 dömdes fem unga medlemmar i den satiriska teatergruppen Peacock Generation till ett års fängelse. Året innan hade de fem personerna gjort narr av generaler inom den burmesiska militären under en Thangyat-föreställning, en traditionell form av teater. På grund av innehållet i föreställningen slog en domstol i Rangoon fast att de gjort sig skyldiga till att ha "underminerat militären". De anklagas även för brott i samband med att de spelade upp föreställningen live på Facebook.

Lagarna som begränsar yttrandefriheten infördes under fem decennier av militärdiktatur i Burma. Få ändringar har gjorts i dessa lagar under ledning av Aung San Suu Kyi. Myndigheterna har kontinuerligt använt lagarna för att trakassera och fängsla människorättsförsvarare, journalister och andra regeringskritiker.

I november förlängdes fängelsestraffet för de fem medlemmarna i Peacock generation med ytterligare ett år samtidigt som ännu en medlem av gruppen fängslades. De riskerar också fler fällande domar, eftersom gruppen står inför nya åtal i domstolar i varje stad där gruppen uppträtt. Med finansiering från Civil Rights Defenders organiserar våra partners stöd till aktivisterna. De samlas utanför rättegångarna, dokumenterar processen och driver kampanj för upprättelse – en kampanj som har fått stort gehör i burmesisk och utländsk press. Genom åtalerna vill regimen skrämman andra aktivister från att kritisera militären. Men aktivisterna fortsätter att göra sin röst hörd, och genom kampanjen har våra partners visat militären att deras strategi inte fungerar.

NÄR POPULISMEN GROR URHOLKAS DEMOKRATIN

De mänskliga rättigheterna har länge tagits för givna i Europa, men på flera håll i centrala och östra Europa, på västra Balkan och i Turkiet ser vi en tillbakagång. Trots att nationell lagstiftning gällande mänskliga rättigheter ofta går i linje med internationella konventioner så ser vi allvarliga brister i praktiken. Populism och ökad diskriminering av minoritetsgrupper breder ut sig.

I Europa utmärktes vårt arbete 2019 av ett flertal milstolpar, trots ett allt hårdare klimat för människorättsförsvare. För första gången någonsin anordnades Prideparader både i Bosnien och Hercegovina och Nordmakedonien. Civil Rights Defenders har stöttat arbetet i hela regionen och 2019 anordnades Pride i alla huvudstäder på västra Balkan. I Serbien bidrog vårt projekt "Who Defends Defenders" med kapacitetsbyggande, juridisk hjälp och säkerhetsrekommendationer till människo-

rättsorganisationer i hela landet, med särskilt fokus på att nå ut i mindre städer.

Tillsammans med FN:s särskilda rapportör för människorättsförsvare, Michel Forst, organiserade vi möten med partners och aktivister i Istanbul där situationen för människorättsförsvare blir alltmer allvarlig. I Kosovo arrangerade vi tillsammans med ämnesexperter och civilsamhällesorganisationer en konferens om straffrättsliga reformer, och publicerade en rapport om behandlingen av fångar med psykisk ohälsa i regionen. Genom vårt kontor i Bryssel arbetade vi för att förbättra vår samverkan med EU:s institutioner och att påverka unionens arbete för mänskliga rättigheter. 2019 organiserade vi ett stort antal besök och möten mellan våra partnerorganisationer och Europaparlamentariker samt vid flera centrala EU-institutioner.

FOTO: ANADOLU KÜLTÜR

OSMAN KAVALA

I Turkiet fortgår försöken att nedmontera det oberoende civilsamhället. Journalister fängslas och aktivister utsätts för rättsliga hot och trakasserier. Domstolar har i flera fall utdelat hårdare fängelsestraff än någonsin för legitima, fredliga protester och opposition. 2013 greps den turkiske affärs- och filantropen Osman Kavala för att ha deltagit i protester mot ombyggnaden av Geziparken i Istanbul. Sedan 2017 har han suttit fängslad i Silivri-fängelset, anklagad för att ha försökt störta regeringen.

Civil Rights Defenders har deltagit i domstolsförhandlingarna och arbetat med påverkansarbete genom en mängd kanaler. I februari arrangerade vi ett möte med FN:s särskilde rapportör för människorättsförsvare, Michel Forst, för att uppmärksamma honom på situationen. 2019 meddelade Europadomstolen i Strasbourg att Kavala gripits på godtyckliga grunder, och krävde att han skulle släppas omedelbart. Men trots sina internationella åtaganden valde Turkiet att ignorera domstolens beslut. Kavala har sedan dess frikänts från alla anklagelser, bara för att gripas omedelbart därpå, denna gång anklagad för kupp försök den 15 juli 2016.

MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER FÅR INTE TAS FÖR GIVNA

Civil Rights Defenders arbete i Sverige spänner över en rad områden som till exempel rasism och hatbrott, etnisk diskriminering, samers rättigheter och asylrätt. Vi bevakar även situationen på landets låsta institutioner, som inom den psykiatriska tvångsvården. Genom påverkansarbete riktat till politiker och beslutsfattare vill vi se till att makthavare tar ansvar för att mänskliga rättigheter respekteras.

Under året har vi drivit flera juridiska processer mot myndigheter och andra aktörer när mänskliga rättigheter har kränkts. I maj anmälde vi svenska staten till Justitiekanslern i ett fall där en minderårig pojke fått sina mänskliga rättigheter kränkta i samband med sin asylprövning, på grund av processen kring medicinsk åldersbedömning. Metoderna vid åldersbedömningar har kritiserats hårt av experter som ifrågasätter tillförlitligheten i resultaten. Konsekvensen blir att barn bedöms som

vuxna och felaktigt utvisas till länder där de riskerar att utsättas för grova människorättsbrott.

Rasismen tar allt större plats i samhället och de senaste åren har högerextrema aktiviteter ökat. Siffran för antalet hatbrott är fortsatt hög – mörkertalet likaså. Trots det leder mycket få fall till åtal och fällande dom. Därför har vi utbildat polisen för att hatbrott ska motverkas. Läs även om vårt arbete kring hets mot folkgrupp nedan.

Vi har med oro sett hur tiggeriförbud införts i flera kommuner runtom i landet. Tiggeriförbud är diskriminerande och strider mot yttrandefriheten och under året har vi fortsatt att driva frågan i domstol.

På internationell nivå fortsatte vi vårt påverkansarbete och skickade in en rapport till FN där vi pekade på allvarliga brister i Sverige. Rapporten användes som underlag av FN i samband med en stor granskning av hur Sverige lever upp till mänskliga rättigheter som gjordes i början av 2020.

HATPROPAGANDA PÅ BEKOSTNAD AV MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

I september inleddes den uppmärksammade rättegången mot flera anhängare inom den nazistiska organisationen Nordiska Motståndsrörelsen (NMR). Civil Rights Defenders polisanmälde flera av organisationens medlemmar efter en demonstration i Göteborg 2017, vilket ledde till att 15 personer åtalades för hatbrott. Vi menar att deras uttryck för nazism under demonstrationen – symboler, fanor, kläder och slagord – sammantaget utgjorde hets mot folkgrupp och därmed var brottsliga.

Yttrandefriheten har – och bör ha – ett starkt skydd. Men NMR:s aktiviteter sker på bekostnad av andras mänskliga rättigheter och skrämmar såväl organisationer som individer till tystnad. Dessvärre friades samtliga från åtalet om hets mot folkgrupp. Vi menar att lagstiftningen tolkades för snävt av domstolen, och att vår hatbrottslagstiftning brister, då Sverige inte effektivt kan motverka rasistiska aktiviteter. Detta är något FN återkommande har kritiserat Sverige för, och vi hoppas att hovrätten som nu ska pröva frågan gör en tolkning av lagstiftningen som överensstämmer med internationell rätt.

KAMPEN OM DET FRIA ORDET

Under 2019 har den ryska lagen om ”utländska agenter” utvidgats till att omfatta såväl oberoende journalister och bloggare som massmedia. Detta understryker det stora behov som finns av vårt fortsatta samarbete med jurister inom mediebranschen. Vårt påverkansarbete och stöd för denna grupp jurister har lett till frisläppandet av flera fängslade journalister i Ryssland och visar hur viktigt detta arbete är.

Tillståndet för demokratin och de mänskliga rättigheterna förbättrades inte nämnvärt i Belarus 2019. Parlamentsvalet i november var varken rättvist, öppet eller fritt, och grundläggande friheter fortsatte åsidosättas. Inte en enda oppositionskandidat tilläts ta plats i parlamentet. Civil Rights Defenders riktade internationell uppmärksamhet mot missförhållandena i samband med valet, med krav på stark och samstämmig reaktion från EU.

I Azerbajdzjan släpptes 2019 fler än 50 politiska fångar, men arresteringar och våld i samband med protester visade att några verkliga regimförändringar inte är inom synhåll. På Krimhalvön fortsatte aktivister och krimtatarer regelbundet att godtyckligt visiteras och frihetsberövas som del av deras vardag.

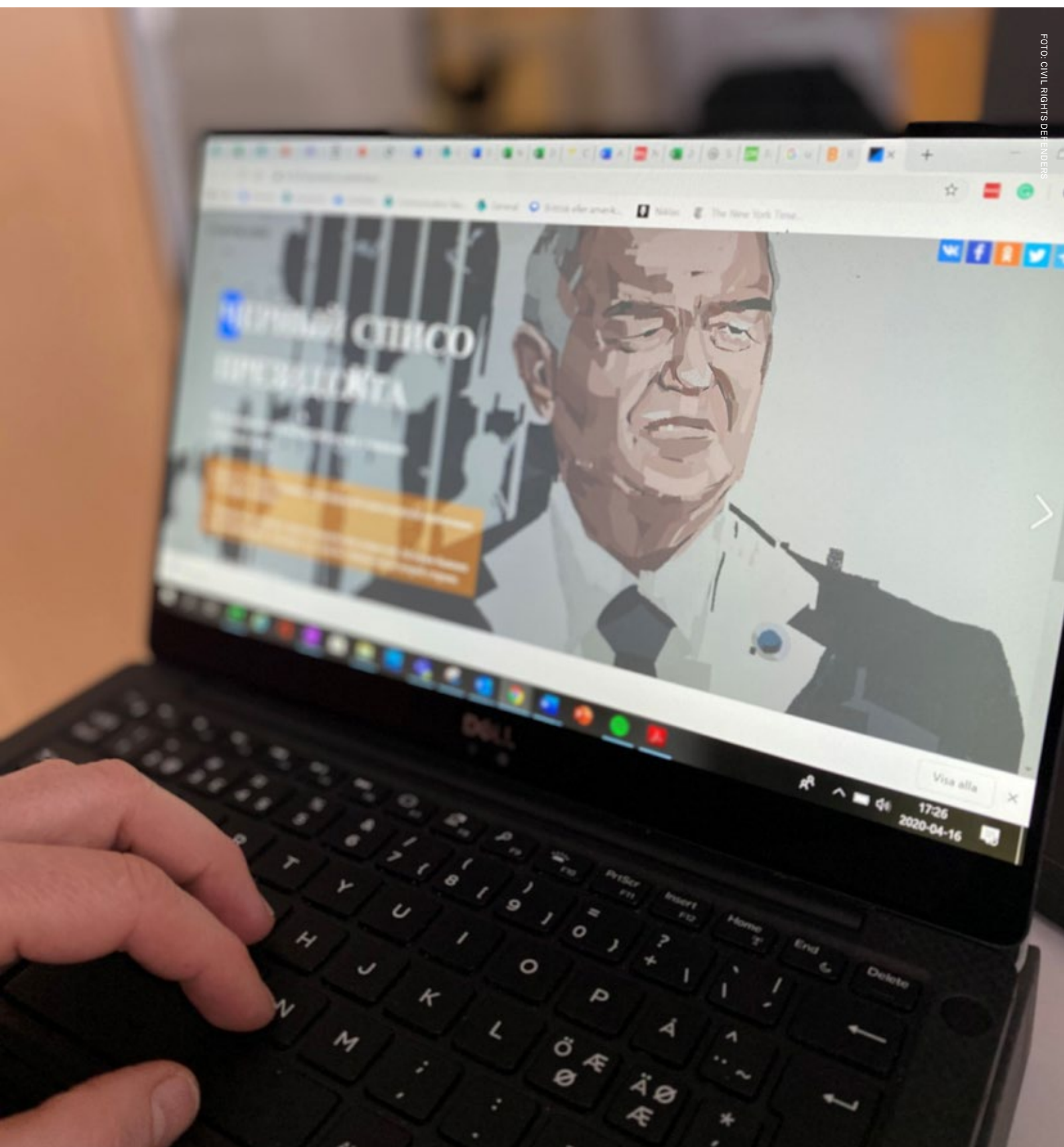
Det pågående politiska reformarbetet i Uzbekistan har givit oss mer handlingsutrymme. Vi har kunnat starta ett formellt samarbete med uzbekiska journalister som har deltagit på träningar. Med finansiellt stöd från oss kunde en av våra partners lansera en rapport om politiska fångar i Uzbekistan. Den webbaserade rapporten 7x7 Journals belönades med Free Media Award 2019 och har fått stor uppmärksamhet i Ryssland och i övriga delar av regionen. I planen finns att översätta den till engelska för att nå ut internationellt.

OYUB TITIEV

Den 9 januari 2018 greps den tjetjenske människorättsförsvararen Oyub Titiev på väg till jobbet, falskt anklagad för olovligt narkotikainnehav. Titiev, chef för människorättsorganisationen Memorial i Grozny, är en framstående och tydlig röst mot Ramzan Kadyrovs auktoritära regim. Tidigare hade två andra regimkritiker i Tjejenien gripits och dömts för droginnehav. Med andra ord ett vanligt tillvägagångssätt för att eliminera kritiker, då brottet kan ge upp till 10 års fängelse.

Rättsprocessen, som resulterade i att Titiev dömdes till fyra år i straffkoloni, kan inte liknas vid något annat än en fars. I ett land utan ett oberoende rättsväsende var utfallet på förhand givet och Civil Rights Defenders har riktat stark kritik mot rättsprocessen. Memorial är en av få människorättsorganisationer med permanent närvaro i landet, och i dess frånvaro finns det få kritiska röster som kan uppmärksamma regimens övergrepp. Men tack vare opinionsbildning och påtryckningar från Civil Rights Defenders och andra människorättsorganisationer släpptes Titiev i juni 2019, och han fortsätter idag sitt arbete för att främja de mänskliga rättigheterna i Tjejenien.

Den webbaserade rapporten 7x7 Journals, om politiska fångar i Uzbekistan, har fått stor uppmärksamhet i Ryssland och belönades med Free Media Award 2019.

SKYDD OCH SÄKERHET FÖR MÄNNISKORÄTTSFÖRSVARARE

Under de senaste åren har det blivit allt farligare att vara människorättsförsvarare. Många som står på frontlinjen utsätts dagligen för risker och hot som äventyrar deras liv och säkerhet. Förföljelse, övervakning, trakasserier, godtyckliga arresteringar, attacker mot kontor och förhör av säkerhetstjänsten

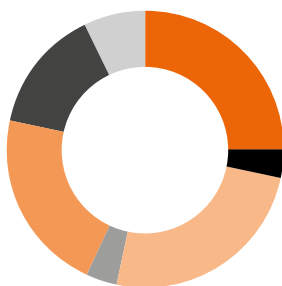
– listan kan göras lång över de risker som människorättsförsvarare utsätts för i sitt arbete. Att leva och arbeta i en fientlig miljö går ofta ut över såväl den fysiska som psykiska hälsan. Därför arbetar Civil Rights Defenders med flera olika metoder för att öka säkerheten för människorättsförsvarare.

MOBILA TRÄNINGSCENTRET

Genom vårt Mobila Träningscenter genomförde vi under 2019 träningar med 196 deltagare. Programmet har funnits sedan 2012 och erbjuder utbildningar inom en rad olika områden. Säkerhetsutbildningen, som har fokus på digital säkerhet och säkerhetshantering för människorättsförsvarare, har länge varit kärnan i programmet. Men under 2019 såg vi en ökad efterfrågan på psykosocialt stöd, till exempel strategier för att förhindra utbrändhet och att bli tryggare inför svåra samtal med exempelvis polis och säkerhetstjänster.

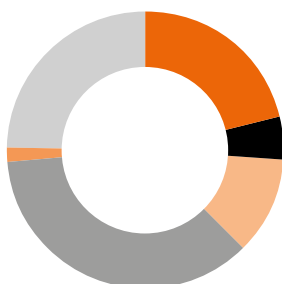
Mobila Träningscentret erbjuder utbildning inom en rad olika områden. Så här fördelades de utbildningar som genomfördes under 2019.

- Digital säkerhet
- Organisatorisk säkerhet
- Psykosocial säkerhet
- Natalia Project
- Säkerhetshantering
- Stresshantering
- Annat stöd

Akutfonden har bistått med olika typer av stöd till över 500 människorättsförsvarare. Så här fördelades stödet under 2019.

- Tillfällig omlokalisering
- Humanitärt stöd
- Juridiskt stöd
- Säkerhetsförbättringar
- Medicinskt stöd
- Kombinerade interventioner

AKUTFONDEN

Civil Rights Defenders Akutfond finns för att så snabbt som möjligt kunna ge stöd och hjälp till människorättsförsvarare och deras familjer som äri fara. Under 2019 har över 500 människorättsförsvarare, i 23 av världens mest repressiva länder, fått stöd via Akutfonden i form av juridiskt stöd, säkerhetshjälp, evakuering till säkra boenden eller hjälp att lämna landet när hoten blivit för allvarliga. Av de som fick stöd från Akutfonden 2019 har omkring 92 procent kunnat fortsätta sitt viktiga arbete.

NATALIA PROJECT

Under året anslöts ytterligare 21 personer till Natalia Project – världens första larm och positioneringsverktyg för människorättsförsvarare i fara. Sedan lanseringen 2013 har Natalia Project vuxit stadigt och totalt har nu över 170 personer därigenom fått ökad personlig säkerhet. Larmen är utrustade med GPS-teknik. När ett larm aktiveras skickas personens position till Civil Rights Defenders kontor samt till utvalda personer i människorättsförsvararens nätverk. Vid en attack kan dessa personer snabbt påbörja arbetet att lokalisera och försöka hjälpa den som är i fara, samtidigt som Civil Rights Defenders informerar omvärlden om vad som sker.

Den ukrainska hbtqi-aktivisten Olena Shevchenko är en av deltagarna i Natalia Project. Olena och hennes kollegor är en viktig röst för mänskliga rättigheter i Ukraina. De har utsatts för hot och våld en rad gånger de senaste åren på grund av sitt arbete.

OLENA SHEVCHENKO HBTQI-AKTIVISTEN SOM VÄGRAR LÅTA SIG TYSTAS

I mars 2018 arrangerade Olena Shevchenko, chef för den ukrainska hbtqi-organisationen Insight, en demonstration för kvinnors rättigheter i Ukrainas huvudstad Kiev. En stor grupp högerextremister beväpnade med påkar och tårgas gick till attack mot demonstrationståget. Olena greps av polis och åtalades för "överträdelse av genomförandet av fredliga sammankomster".

Anklagelserna var helt baserade på påståenden från en högerextrem grupp som även lanserat hatkampanjer mot Olena i sociala medier. I november 2019 blev Olena överfallen av två okända gärningsmän som misshandlade henne och skrek homofobiska slagord.

Sedan 2017 deltar Olena i vårt säkerhetsprojekt Natalia Project. Hon har genomgått en skräddarsydd säkerhetsträning och utrustats med ett larm med GPS-sändare. Vid en attack kan hon aktivera larmet vilket leder till att en signal med geografisk position skickas till Civil Rights Defenders och Olenas närmsta kollegor. På bara några sekunder kan vi fastställa var attacken sker och snabbt se till att Olena får hjälp. Möjligheten att agera snabbt kan vara skillnaden mellan liv och död.

Trots de upprepade attackerna vägrar Olena låta sig tystas. Genom Natalia Project vill vi bidra till att öka hennes säkerhet så att hon kan fortsätta sitt viktiga arbete för mänskliga rättigheter i Ukraina.

INNOVATION FÖR ÖKAD SÄKERHET

I en tid då respekten för demokrati och mänskliga rättigheter minskar i många delar av världen krävs att människor från olika platser, med olika bakgrund och erfarenheter, arbetar tillsammans. Under hösten 2019 startade därför första terminen i programmet LiU Changemakers – ett innovations-samarbete mellan Civil Rights Defenders och Linköpings universitet. Programmet är en del i ett större samarbete oss emellan som handlar om att stötta social innovation med särskilt fokus på mänskliga rättigheter. Genom att koppla ihop människorättsförsvare med studenterna i programmet så hittar vi nya innovativa lösningar på de svåra utmaningar som våra partners dagligen står inför.

QUEERFEST – RYSSLAND

I S:t Petersburg samlades tusentals personer för att delta i en av Rysslands största hbtqi-festivaler Queerfest. Sedan Queerfest startade för elva år sedan har den ryska staten introducerat en rad lagar som begränsar hbtqi-personers rättigheter i landet. Trots detta kunde årets upplaga av festivalen genomföras utan några påtryckningar – en stor framgång för arrangörerna. Queerfest är en kulturfestival som tar upp ämnen som mänskliga rättigheter, identitet, genus och sexualitet. Civil Rights Defenders har stöttat festivalen sedan starten 2009.

SAMMA LAND – INTE SAMMA RÄTTIGHETER

Exploateringen av resurser som mineraler och skog fortsätter i Sápmi, vilket leder till att samers möjligheter att påverka markanvändningen och den egna framtiden begränsas. Samtidigt behöver kunskapen om samers situation i Sverige höjas hos såväl politiker som allmänheten. För att förbättra situationen samarbetar vi med Naturskyddsföreningen och representanter från det samiska civilsamhället. Tillsammans med en expertgrupp, bestående av samiska organisationer och aktivister, bedriver vi påverkansarbete gentemot makthavare, för att öka samers egenmakt och inflytande över användningen av land och vatten. Under året har vi haft flera expertgruppsmöten, anordnat seminarium i riksdagen och träffat politiker för att få till förändring.

MOOT COURT – TÄVLA I JURIDIK

Sedan många år samlar Civil Rights Defenders juridikstudenter från sydöstra Europa för att tävla i fiktiva rättegångar inriktade på mänskliga rättigheter. Under 2019 deltog 20 universitetslag från sju länder på västra Balkan och presenterade ett fall om mänskliga rättigheter inför domare från nationella konstitutionella domstolar och Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna. Tävlingen ger deltagarna praktisk erfarenhet av människorättsarbete och får unga jurister att mötas över nationsgränserna. Målet är också att öka kunskapen bland framtida makthavare och intresset för att arbeta med mänskliga rättigheter. Den regionala vinnaren 2019 kom från Kragujevac och vann även finalen i Strasbourg i november 2019.

ROMA SUMMIT

Den 20–21 november arrangerades den femte upplagan av Western Balkans Roma Summit i Pristina, Kosovo. Konferensen är en hörnsten i en konstruktiv dialog om romers, egyptiers och ashkalis rättigheter på Västra Balkan. Under de två dagarna samlades beslutsfattare och människorättsförfvarare i paneldiskussioner om romer och andra minoritetsgruppers deltagande i det offentliga och politiska livet, diskriminering och tillgång till rättssäkerhet. Inledningstalen hölls av Albin Kurti, premiärminister i Kosovo, samt Dan Pavel Doghi, chefen för OSSE:s kontaktpunkt för rom- och Sintifrågor, och Sveriges ambassadör i Kosovo, Karin Hernmarck Ahliny.

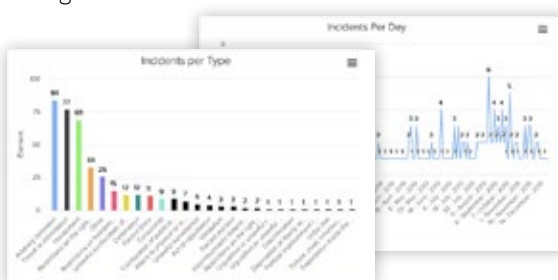
ONLINE IQ

Runt om i världen använder sig regeringar av digital övervakning, censur av internet och andra tvångsmedel för att spåra och kontrollera meningsmotståndare. Att vidta säkerhetsåtgärder på appar och digitala plattformar är mycket viktigt för att människorättsförfvarare skall kunna arbeta säkert. Därför släppte Civil Rights Defenders digitala säkerhetsteam under 2019 en serie videoguider som steg för steg visar hur en smartphone och dess appar kan säkras. Filmerna kan ses på crd.org.

DIDI – DEFENDERS DATABASE

I många delar av världen sker brott mot mänskliga rättigheter utan att det uppmärksammas eller att någon ställs till svars. Defenders' Database hjälper människorättsförfvarare och organisationer att digitalt dokumentera och säkra bevis om brott mot mänskliga rättigheter. Genom databasen kan människorättsförfvarare också göra information om människorättskränkningar tillgänglig och på så vis se till att brott mot mänskliga rättigheter inte går obemärkt förbi. Under 2019 har databasen, som först introducerades på Kuba, anpassats och utvecklats för att möta behoven hos människorättsaktörer i flera olika länder där människorättskränkningar blir allt vanligare.

EUROPRIDE 2022 TILL BELGRAD

För fem år sedan var Pride förbjudet i Serbiens huvudstad, men i september 2019 stod det klart att Belgrad kommer att stå värd för EuroPride 2022. Den historiska segern innebär att evenemanget för första gången någonsin kommer att anordnas utanför det europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES). Trots stark konkurrens från Barcelona, Dublin och Lissabon, säkrade Belgrad en jordskredsseger med 71 procent av rösterna. Det är ett tydligt budskap från hbtqi-rörelsen i Europa att det är hög tid att hbtqi-rättigheter sätts på kartan även i de östra delarna av kontinenten, inte minst på västra Balkan. Civil Rights Defenders har stöttat arbetet kring Belgrads nominering och har arbetat hårt för ökad respekt för hbtqi-rättigheter på västra Balkan under en lång tid.

INSAMLING OCH KOMMUNIKATION

För att engagera fler i arbetet för mänskliga rättigheter och säkra långsiktigt finansiellt oberoende har vi under 2019 stärkt samarbetet mellan program-, kommunikations- och insamlingsavdelningarna. Med människorättsförfvararnas egna röster i fokus har vi nått ut brett och ökat kunskapen om vårt arbete i såväl media som i våra digitala kanaler. Genom ett strategiskt varumärkesbyggande och integrerade insamlingsaktiviteter mot utvalda målgrupper, har Civil Rights Defenders engagerat fler som vill följa eller stödja vårt arbete ekonomiskt.

Under året genomfördes två större kampanjer. Den första kopplad till EU-valet, med fokus på den demokratiska tillbakagången i världen, fick stort genomslag i sociala medier.

Den andra var organisationens första större integrerade julkampanj "Ett högt pris". Kampanjen står ut som ett lyckat exempel där människorättsförfvarares egna berättelser lyftes samtidigt som vi engagerade breda grupper att följa och sprida vårt budskap samt bidra ekonomiskt till vårt arbete.

KAMPANJEN ETT HÖGT PRIS

Yttrandefriheten är starkt hotad och över hela världen blir journalister och opinionsbildare förföljda, tystade och fängslade. För att visa på det höga pris som många får betala för yttrandefriheten låste vi in världens dyraste artikel. En artikel skriven av den burmesiska Pulitzerprisvinnaren Esther Htu San, som själv tvingats fly sitt land på grund av upprepade hot till följd av sina avslöjanden.

Artikeln låstes upp när vi nådde målet på en miljon kronor. Alla gåvor har gått till att stärka kampen för yttrandefrihet och stötta dem vars ord och arbete har fått stå dem dyrt. Kampanjen "Ett högt pris" slog alla förväntningar i både insamling, spridning och varumärkesbyggande. Kampanjen nominerades till kommunikationspriset Guldägget.

JOSEFIN EKERMANN

21/8 1988 – 10/3 2019

Söndagen den 10 mars 2019 förlorade vi vår vän och kollega i en tragisk flygolycka utanför Addis Abeba, Etiopien.

Hon är väl snart tillbaka, tittar oss i ögonen, ger oss en kram och delar vår sorg. Tyst kommer hon. I strumplästen genom korridoren, obemärkt.

Med tiden ändrar sorgen skepnad och minnet organiserar sig runt en hårt arbetande, principfast och ansvarsfull människorättsförsvarare, en nära vän till några få, men med omtanke över till alla som behövde.

Josefin skulle under våren 2019 avsluta utvecklingsarbetet av den databas som människorättsförsvarare kan registrera kränkningar i, och som hon ansvarade för. Tanken med databasen är att övergreppen inte ska glömmas bort, att de ska finnas dokumenterade och organiserade så att de ansvariga kan ställas till svars när tiden kommer. Ett riskfyllt arbete för såväl dem som dokumenterar övergreppen, som för dem som vittnar.

Fram till våren 2019 hade databasen främst använts av kubanska organisationer, men den nya versionen skulle öppnas för många fler. Söndagen den 10 mars var hon på väg till Nairobi för att träffa en grupp östafrikanska organisationer, och många fler fanns inplanerade. Förlusten av Josefin var därför ett hårt slag även mot dem som i framtiden skulle fått hennes stöd och solidaritet.

När vi nu tar vidare Josefins arbete är det inte bara en yrkesperson och kollega som saknas. Det är den mycket större personen som fanns där, full av energi, integritet, skratt och klokskap. Vår saknad är enorm, men vi låter hennes kraft inspirera oss i vårt arbete framöver.

ÅRSREDOVISNING

ORGANISATIONSNR 802011-1442

STYRELSEN OCH EXECUTIVE DIRECTOR FÖR CIVIL RIGHTS DEFENDERS

AVGER HÄRMED ÅRSREDOVISNING FÖR VERKSAMHETSÅRET 2019.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ALLMÄNT OM VERKSAMHETEN

Civil Rights Defenders är en internationell människorättsorganisation som är politiskt och religiöst obunden. Organisationen försvarar människors medborgerliga och politiska rättigheter samt stärker människorättsförsvarare som är utsatta för risker i Sverige och i de länder i världen där respekten för de mänskliga rättigheterna är som sämst. Civil Rights Defenders har sitt huvudkontor i Stockholm och bedriver påverkansarbete, juridiska processer och informerar om situationen när det gäller mänskliga rättigheter globalt.

Säte: Stockholm

VISION OCH UPPDRAG

Civil Rights Defenders vision

En värld med demokratiska samhällen där vi alla åtnjuter medborgerliga och politiska rättigheter.

Civil Rights Defenders uppdrag

Vårt uppdrag är att försvara medborgerliga och politiska rättigheter tillsammans med lokala människorättsförsvarare, för att öka deras säkerhet, kapacitet och tillgång till rättvisa.

Vi är del av en global rörelse av människorättsförsvarare och samarbetar med dem som är utsatta för risk. Genom juridiska processer och påverkansarbete ställer vi stater, individer och icke-statliga aktörer till svars för människorättskränkningar.

Vi står upp för de normer och värderingar som uttrycks i den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter samt i andra relevanta instrument för mänskliga rättigheter. Vi uppmuntrar människor att nyttja dessa rättigheter för att främja demokratiska samhällen.

VARFÖR ÄR CIVIL RIGHTS DEFENDERS

ARBETE VIKTIGT?

Med utgångspunkt i principen om allas lika värde arbetar Civil Rights Defenders för en värld med demokratiska samhällen där vi alla åtnjuter

medborgerliga och politiska rättigheter. Konflikter och människorättskränkningar präglar vår värld i allt högre grad och ett välfungerande, starkt och lokalt civilsamhälle blir allt viktigare. Civil Rights Defenders vill driva politik, näringsliv och civilsamhälle framåt genom att samarbeta och utvecklas tillsammans i de viktiga frågorna om mänskliga rättigheter. Vi tror att vårt engagemang, och expertis inom våra kunskapsområden, påverkar till förändring och bidrar till en bättre värld för alla.

MÅL

Civil Rights Defenders övergripande mål är att förbättra människors tillgång till frihet och rättvisa genom ökad respekt för deras medborgerliga och politiska rättigheter. För att uppnå detta styrs arbetet av tre delmål. Civil Rights Defenders ska:

1. Stödja människor att utkräva sina medborgerliga och politiska rättigheter genom att:
 - Öka tillgången till rättshjälp
 - Öka tillgången till information
2. Förmå stater att ta ansvar för de mänskliga rättigheternas genomförande genom att
 - Påverka lagstiftning
 - Förbättra tillämpningen av mänskliga rättigheter
3. Stärka lokala människorättsförsvarares arbete genom att:
 - Förbättra deras förmåga och kapacitet att påverka och driva förändring
 - Förbättra säkerheten för människorättsförsvarare

ARBETSMETODER

Granskning och ansvarsutkrävande

Civil Rights Defenders granskar statsmakten och andra makthavare samt utkräver ansvar när lagstiftningen eller dess tillämpning står i strid med

de medborgerliga och politiska rättigheterna. Det görs på egen hand, eller i samarbete med lokala människorättsförfarare. Organisationen granskar lagar, lagförslag och myndighetsutövning samt driver rättsprocesser mot stater och andra makt-havare som kränker människors rättigheter.

Opinion och påverkan

Civil Rights Defenders driver förändring och påverkar stater, makthavare och den allmänna opinionen. Organisationen arbetar med opinions- och påverkansarbete, på egen hand eller tillsammans med lokala människorättsförfarare och andra organisationer för att öka kapaciteten till nationell- och internationell påverkan. Civil Rights Defenders driver debatt och kampanjer samt belyser viktiga frågor genom media, seminarier och rapporter. I totalitära stater når vi ut med oberoende information genom alternativa medier och fora för diskussion och debatt.

Stöd och utbildning

Civil Rights Defenders grundidé är att verka för starka lokala människorättsaktörer. Organisationen samarbetar med och stärker de lokala aktörerna, genom arbete med säkerhetsträningar, akutstöd, utbildning, kompetensutveckling och finansiering. Utifrån lokala behov stödjer vi utvecklingen för ökad förmåga och kapacitet att driva förändringsarbete lokalt. Det handlar även om människorättsförfarares metoder, tillgång till verktyg och system för rapportering och resultatstyrning. Viktigt är också att skapa förutsättningar för lokala människorättsförfarare att i trygghet mötas och utbyta erfarenheter för att stärka och inspirera varandra.

ORGANISATION

Civil Rights Defenders är en ideell expertorganisation för mänskliga rättigheter. **Gerald Nagler** är organisationens grundare och hedersordförande.

Årsmötet är organisationens högsta beslutande organ. För att bli medlem krävs att man stödjer organisationens ändamål och grundläggande värderingar (som uttrycks i internationella överenskommelser om de mänskliga rättigheterna) samt att man är beredd att verka för dessa. Organisationens verksamhet finansieras inte primärt av medlemsavgifter från medlemmar utan genom insamling och erhållna bidrag. Styrelsen har under 2019 diskuterat Civil Rights Defenders organisationsform och kommer att fortsätta att utreda frågan under 2020. Medlemsavgiften för 2019 uppgick till 300 kronor. Årsmötet utser en styrelse som vid årsskiftet 2019/2020 utgjordes av åtta ledamöter, varav fyra kvinnor och fyra män. Under året har fyra styrelsemöten hållits. Det utgår ingen ersättning för det arbete organisationens hedersordförande, styrelsens ordförande och ledamöter utför.

CIVIL RIGHTS DEFENDERS STYRELSE:

- Benedicte Berner (statsvetare) styrelseordförande
- Fredrik Andersson (entreprenör) ledamot
- Anna Jonsson Cornell (professor) ledamot
- Lars Häggström (Executive in Residence, IMD Business School) ledamot
- Christoffer Lindblad (grundare och partner, Pelago AB) ledamot
- Carin Norberg (styrelseordförande, Center for Economic and Social Rights) ledamot
- Anne Ramberg (advokat) ledamot
- Christian Åhlund, (advokat) ledamot

VALBEREDNING

Amelie Silfverstolpe, Therese Reinfeldt och Kerstin Brunnberg utgör valberedning.

EXECUTIVE DIRECTOR

Anders Pettersson

MEDLEMMAR

Under 2019 hade Civil Rights Defenders 19 medlemmar.

CIVIL RIGHTS DEFENDERS STYRELSE

Benedicte Berner

Fredrik Andersson

Anna Jonsson Cornell

Lars Häggström

Christoffer Lindblad

Carin Norberg

Anne Ramberg

Christian Åhlund

CIVIL RIGHTS DEFENDERS PERSONAL

Civil Rights Defenders arbete utförs i huvudsak av de anställda vid organisationens huvudkontor i Stockholm, vid fältkontoren eller med tjänstgöring i Asien, Afrika, Belgrad, Bogotá, Bryssel, Istanbul, Pristina, Sarajevo, och Tirana. Antalet anställda vid årsskiftet 2019/2020 var totalt 65 personer, jämfört med 57 personer vid årsskiftet 2018/2019.

Fördelningen per kontor

Stockholm	45
Asien	2
Afrika	1
Belgrad	7
Bogotá	2
Bryssel	2
Istanbul	1
Pristina	2
Sarajevo	2
Tirana	1
Totalt	65

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER RÄKENSKAPSÅRET

De senaste 10 åren har Civil Rights Defenders växt i såväl omsättning som antalet anställda: vi arbetar idag i eller med fler länder än någonsin. Tillväxten har medfört viss växtvärk, dels inom kommunikation och dels relaterat till våra finansiella processer.

Genom djupgående analyser och med en process som varit kopplad till vårt strategiarbete har vi under 2019 etablerat ett nytt sätt att arbeta med stöd av ett nytt ekonomisystem och ny spetskompetens inom Finance Department. Under våren 2019 lämnade den tidigare CFO:n Civil Rights Defenders. Ny CFO tillträdde den 1:a september. Det affärsystemsbyte som genomfördes i slutet av 2018 har fortsatt att implementeras och finjusteras under 2019. Systembytet var nödvändigt och under 2019 har mycket fokus lagts på att säkra och testa systemet samt att utbilda organisationen i de nya arbetssätt och rapporter som nu finns tillgängliga.

Under 2019 har även kommunikationsarbetet byggts upp med resurser för att skapa en intern kritisk massa av skickliga kommunikatörer inom press, marknadsföring och PR.

Under 2019 har Civil Rights Defenders arbetat fram en ny strategi där hela verksamheten och styrelsen varit involverad. Arbetet har lett till en ny strategi för perioden 2020–2022 som är tydligt

förankrad i en årlig uppdaterad "Plan of Action" med tillhörande budget. Vårt nya sätt att arbeta, utvärdera och följa upp gör oss mer effektiva och agila.

Under året har vi även arbetat fram en ny organisatorisk struktur, inklusive uppdaterade och nya processer. Detta har lett till en ökad tydlighet som genomsyrar hela organisationen och som finns beskriven i vårt nya centrala molnbaserade ledningssystem "CRD-Way". Hela organisationen arbetar nu med Microsoft SharePoint och Teams vilket gjort att organisationen kommit närmare ett ännu mer enhetligt arbetssätt där målet är "One Civil Rights Defenders" oavsett var någon är baserad i världen. CRD-Way har också bidragit till att vi agerar utifrån samma ramar och med samma information som grund. CRD-Way är en gemensam yta där vi samlar policyer och styrande dokument såväl som stödjande dokument och riktlinjer.

Under augusti 2019 gjorde revisionsbyrån Ernst & Young, på uppdrag av Sida, en verksamhetsrevision och där uppmärksammades vårt arbete med CRD-Way på ett mycket positivt sätt. Bland annat framkom att vi utvecklat de interna rutinerna betydligt sedan senaste E&Y Revisionen 2015.

Årets omfattande interna arbete med vision och mission, strategi, governance, processer och system har även lett till en förbättrad arbetsmiljö. 2019 års mätning gav de hittills bästa resultaten organisationen haft med ett "Staff Satisfaction Index" på 81, vilket kan anses vara en mycket stark utveckling.

ANVÄNDNING AV FINANSIELLA INSTRUMENT

Civil Rights Defenders alla tillgångar är placerade på bankkonton. Några andra finansiella instrument har inte använts.

HÅLLBARHETSSUPPLYSNINGAR

Arbetsmiljö

Under året har Civil Rights Defenders lagt fortsatt fokus på den psykosociala arbetsmiljön, det gäller både organisationsstruktur samt att skapa tydligare roller och förväntningar. Organisationen har fortsatt använda processen för medarbetarsamtal där chefer och andra medarbetare fått ökad kunskap för att kvalitetssäkra processen.

Under 2019 har en HR-specialist rekryterats som kommer fortsätta det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Personalenkät

Under hösten 2019 genomförde Civil Rights Defenders sin årliga medarbetarundersökning.

Resultatet visar på en mycket god utveckling inom samtliga områden med ett ledarindex som ökat från 70 till 80 och ett engagemangsindex från 76 till 81.

Jämställdhets- och mångfaldhetsarbete

Civil Rights Defenders är en internationell organisation med anställda från länder runt hela världen. Inom organisationen pratas fler än 20 olika språk. Under året införde CRD kompetensbaserad rekrytering som standard i ett led att öka och säkerställa mångfalden i organisationen. I vår Code of Conduct, som alla anställda och praktikanter skriver under, ges tydliga riktlinjer kring allas lika värde och hur vi ska agera om vi upptäcker, eller själv utsätts för, trakasserier eller diskriminering.

Kollektivavtal och kompetensutveckling

Civil Rights Defenders följer ett kollektivavtal för tjänstemän tecknad mellan IDEA (Arbetsgivarorganisationen för den Ideella sektorn), Unionen och Akademikerförbunden (Arbetstagarsidan) och gäller medarbetare anställda i Sverige. För medarbetare anställda vid utländska lokalkontor gäller lokal lagstiftning och avtal. Kompetensutveckling diskuteras i samband med de årliga medarbetarsamtalen. Utvecklingsplaner och mål skrivs in i individuella måldokument för varje år.

Inköp och resor

I enlighet med organisationens miljöpolicy, skall såväl ekonomisk som social och miljömässig hänsyn tas vid inköp av service, utrustning och material till kontoren, samt i all övrig upphandling. Vid resor och transport skall de mest miljövänliga alternativen väljas när det är möjligt. Civil Rights Defenders tar ansvar för avfall genom sopsortering och återanvändning av material och använder el från förnybara energikällor.

RISKBEDÖMNING OCH RISKHANTERING

Civil Rights Defenders arbetar med systematisk riskbedömning och riskhantering genom att identifiera, analysera och verka för att oförutsedda händelser eller omständigheter inte får negativ påverkan på verksamheten och förväntade resultat. Genom att analysera, dokumentera och följa upp risker noggrant och systematiskt kan negativa effekter undvikas eller mildras. I riskarbetet skiljer vi mellan interna risker, till exempel bristen på adekvata personella resurser, kapacitet eller ledningsfunktioner, rapportering av resultat, finansiell kontroll samt korruption, och externa risker,

till exempel oväntade politiska, institutionella, ekonomiska, miljömässiga, sociala eller tekniska omständigheter. Civil Rights Defenders arbetar med integrerad riskhantering, vilket innebär en kontinuerlig, proaktiv och systematisk process för att förstå, hantera och kommunicera risker från ett brett perspektiv. Det innebär också att fatta strategiska beslut som bidrar till att uppnå organisationens övergripande mål.

Civil Rights Defenders styrelse gör årligen en bedömning av de risker som rapporteras av ledningsgruppen och hur dessa har hanterats. Baserat på analysen av riskbedömning och riskhantering, beslutar styrelsen årligen om en riskhanteringsplan och bedömer i vilken utsträckning den ska påverka strategiska beslut och verksamhetsinriktningar framåt. Civil Rights Defenders verkar i länder med hög korruptionsrisk och där människorättsarbete i många fall är förbjudet. Därför är det viktigt att arbeta förebyggande. Organisationens har en nolltoleranspolicy och en arbetsgrupp mot korruption. Arbetsgruppen hanterar rapporterade misstankar om korruption och upprätthåller och utvecklar goda rutiner för efterlevnad av policyn.

RESULTAT OCH STÄLLNING

Organisationen förbättrar sitt resultat något jämfört med föregående år. Under året har organisationen gjort ett negativt verksamhetsresultat om -1 423 238 kr. Anledningen är en kombination av att sätta intäktsmål inte uppnåts samtidigt som flera äldre avtal förlängdes, avtal som inte fullt ut täcker Civil Rights Defenders kärnfunktioner. Under året har vi även hanterat uppbyggnad av en ny kommunikationsfunktion som arbetar med våra projekt. Våra avtal med nya givare återspeglar detta, men i gamla avtal saknas ibland täckning för denna funktion. Den långsiktiga investeringen i fundraising har ännu inte gett fullt utslag.

Mot bakgrund av organisationens låga andel eget kapital är fokus framåt på hållbar tillväxt med bibehållen, och helst ökad soliditet. Till följd av förändring i valutakurser, så har resultatet tillgodo-förts en valutakursvinst, vilket ger ett resultat efter finansiella poster på -1 335 148 kr.

Under året har bidrag ur Civil Rights Defenders Akutfond utbetalats med 27 tkr från medel som insamlats under tidigare år. Dessutom har CRD tillfört medel till Akutfonden med 128 tkr. Resultatet efter förändring av ändamålsbestämda medel, -1 434 055 kr, överförs i ny räkning. Balanserat eget kapital uppgår därmed till 3 018 051 kr.

INSAMLING

Civil Rights Defenders verksamhetsintäkter under 2019 uppgick till totalt 88 954 tkr, vilket är en minskning med 2 171 tkr jämfört med 2018. Intäkterna kommer både från statliga och privata finansiärer och avser både gåvor och bidrag. För att säkerställa fortsatt finansiell styrka och långsiktig stabilitet kommer organisationen fortsatt prioritera en ökad insamling från statliga och privata finansiärer. Avsikten är även att utveckla samarbeten med företag och filantroper samt privatpersoners givande.

Civil Rights Defenders är medlem i Giva Sverige (tidigare Frivilligorganisationernas Insamlingsråd, FRII) som förespråkar etisk och professionell insamling och arbetar för ett ökat givande i Sverige samt att förbättra förutsättningarna för insamling av gåvor. Civil Rights Defenders har ett 90-konto och arbetar i enlighet med de riktlinjer som satts upp av Svensk Insamlingskontroll.

Statliga bidrag

Under 2019 uppgick Civil Rights Defenders bidragsintäkter från statliga finansiärer till totalt 57 504 tkr vilket är 613 tkr högre än 2018. De största givarna är Sida och UD. Bidragen från statliga aktörer är viktiga för ett långsiktigt arbete både i världen och i Sverige.

Stiftelser och organisationer

Stiftelser och organisationer är en allt viktigare finansiär för organisationen. Största givarna är Open Society Foundation, National Endowment for Democracy, samt Gerald och Monica Naglers stiftelse.

Insamling från allmänheten

Under året samlade Civil Rights Defenders in 5 181 tkr från privatpersoner, en ökning med 19 procent. Både sporadiska och månadsgåvor ökar och vid årets slut hade organisationen drygt 1 600 månadsgivare vilket motsvarar en ökning på 14 procent mot föregående år. Månadsgivandet möjliggör en långsiktig planering och stabilitet samt minskar administrationskostnaderna, därför kommer satsningarna för att rekrytera fler månadsgivare vara fortsatt prioriterat även under kommande år.

Företag

Under året bidrog företag och organisationer med 19 357 tkr till Civil Rights Defenders genom antingen långsiktiga samarbeten, eller genom att ge en

engångsgåva. 2018 var motsvarande intäkter från företag och organisationer 18 937 tkr. Gåvor och bidrag från företag har stor betydelse för att möta utmaningarna framåt och vi har fortsatt stort fokus på att stärka samarbeten med företag och organisationer. Som förmånstagare hos Postkodlotteriet tilldelades Civil Rights Defenders 9 002 tkr i den årliga utdelningen, vilket var en minskning med 998 tkr mot föregående år. Under 2019 slöts ett långsiktigt samarbete med Svenska Olympiska och Paralympiska kommittéen. Andra viktiga samarbeten som bidrog till verksamheten var bland annat Svenska Fotbollförbundet och Twitter. I samband med 2019 års julkampanj bidrog flera nya företagsgivare.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

2019 var det sista året för strategiperioden. Framtidsarbete påbörjades i september 2018 med översyn av vision och uppdrag, och den nya strategin för perioden 2020–2022 färdigställdes hösten 2019. Strategin ger oss ett treårsperspektiv med fokus på att "expandera utrymmet för människorättsförsvarare". Vi gör det genom att arbeta med partners, förbättra deras säkerhet och kapacitet; och genom att öka kunskapen om medborgerliga och politiska rättigheter samt utkräva ansvar när internationella normer inte upprätthålls och rättigheter kränks.

I ljuset av den pandemi som drabbat världen i början av 2020 är det tydligt hur civilsamhällen runt om i världen, och människorättsförsvarare i synnerhet, påverkas. Inskränkningar som görs på grund av covid-19 är i många fall inte relaterade till pandemin, proportionerliga eller tidsbegränsade, utan syftar till att ytterligare minska utrymmet för civilsamhället och begränsa opposition till ofta auktoritära regimer. Dock är det värt att notera att redan innan pandemin så kunde det konstateras att antalet demokratiska stater i världen minskat de senaste åren samtidigt som antalet auktoritära stater ökat stadigt under mer än ett decennium. Det arbete Civil Rights Defenders gör med sina partners är därför högst relevant kommande år, inte minst för att hantera effekterna på civilsamhällen av regeringars åtgärder i skuggan av covid-19.

För att stärka oss och våra partners har vi fortsatt investera i vår förmåga att samla in medel och processa avtal med institutionella givare. Effekten av omstruktureringen av Civil Rights Defenders finansiella motor har redan gett resultat och det

arbetet fortsätter för att vi ska ha hög effekt och vara kostnadseffektiva. Den 1 september kommer Civil Rights Defenders att flytta sitt huvudkontor till Östgötagatan 90 i Stockholm, och därmed även sänka hyreskostnaderna med 15%.

Vår geografiska expansion i världen har naturligtvis påverkats av covid-19. Vi ser en generell risk med tillväxt och expansion. Det innefattar organisationens förmåga att resa och arbeta med partners eller etablera nya partnerskap,

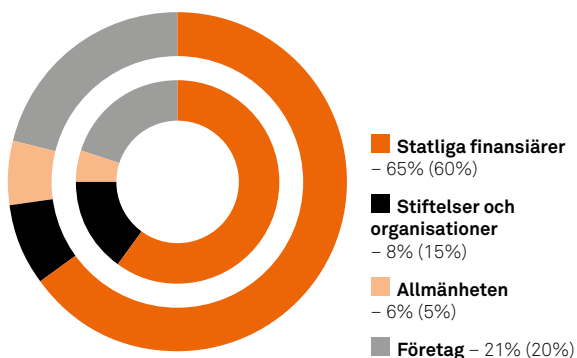
resultaten för privatinsamlingen samt att etablera oss i fler länder och regioner. Till exempel kommer den expansion som planerats i Mellanöstern och Nordafrika, och som har påbörjats, ta längre tid att genomföra.

KODRAPPORT ENLIGT GIVA SVERIGES RIKTLINJER

Civil Rights Defenders följer Giva Sveriges kvalitetskod – se www.givasverige.se/

FLERÅRSJÄMFÖRELSE

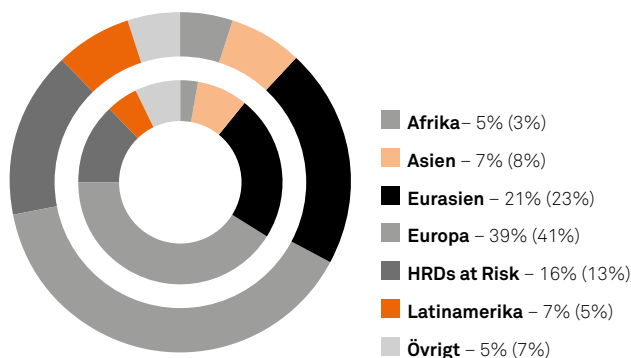
	2019	2018	2017	2016	2015
Totala intäkter inkl räntnetto (tkr)	89 042	91 454	82 800	79 185	85 582
Verksamhetsintäkter	88 954	91 125	82 782	78 655	85 436
Resultat efter finansiella poster	-1 335	-2 384	-353	1 602	3 902
Ändamålskostnader/totala intäkter	90%	91%	87%	89%	91%
Insamlingskostnader/totala intäkter	4%	5%	7%	4%	1%
Administrationskostnader/totala intäkter	7%	7%	6%	5%	3%
Soliditet	8%	11%	13%	13%	11%

INTÄKTER

Totala intäkter inkl ränteintäkter och liknande resultatposter 2019: 89 042 tkr (2018: 91 454 tkr)

Yttre cirkeln visar intäkternas fördelning för 2019 och den inre för 2018.

ÄNDAMÅLSKOSTNADER

Ändamålskostnader 2019: 80 431 tkr (2018: 82 871 tkr)

Yttre cirkeln visar ändamålskostnadernas fördelning för 2019 och den inre för 2018.

RESULTATRÄKNING

Belopp i kronor

	Not	2019	2018
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter	3	5 700	5 400
Gåvor		15 121 778	15 368 517
Bidrag		73 786 108	75 261 547
Övriga intäkter		40 229	489 413
Summa verksamhetsintäkter		88 953 815	91 124 877
Verksamhetskostnader	4, 5		
Ändamålskostnader	6	-80 431 407	-82 871 235
Insamlingskostnader		-3 464 945	-4 512 025
Administrationskostnader	7	-6 480 701	-6 449 798
Summa verksamhetskostnader		-90 377 053	-93 833 058
Verksamhetsresultat		-1 423 238	-2 708 181
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	8	106 220	328 837
Räntekostnader och liknande resultatposter	8	-18 130	-4 271
Summa resultat från finansiella investeringar		88 090	324 566
Resultat efter finansiella poster		-1 335 148	-2 383 615
Skatt på årets resultat		-2 736	0
Årets resultat		-1 337 884	-2 383 615
Förändring av ändamålsbestämda medel			
Årets resultat enligt Resultaträkningen (se ovan)		-1 337 884	-2 383 615
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel från tidigare år		26 895	839 227
Ändamålsbestämning av medel		-123 066	-380 281
Kvarstående belopp för året/förändring balanserat kapital		-1 434 055	-1 924 669

BALANSRÄKNING

Belopp i kronor

TILLGÅNGAR	Not	2019-12-31	2018-12-31
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		122 250	125 019
Aktuell skattefordran		4 182	1 338
Övriga fordringar		876 910	442 282
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	1 298 677	1 266 836
Summa kortfristiga fordringar		2 302 019	1 835 475
Kassa och bank		37 595 041	38 620 150
Summa omsättningstillgångar		39 897 060	40 455 625
Summa tillgångar		39 897 060	40 455 625
EGET KAPITAL OCH SKULDER	Not		
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		123 066	26 895
Balanserat resultat		2 894 985	4 329 040
Summa eget kapital		3 018 051	4 355 935
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 790 180	1 403 149
Skatteskulder		70 591	563 215
Skuld erhållna, ej nyttjade bidrag	10	27 563 898	27 361 788
Övriga skulder		1 058 413	1 151 514
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	6 395 927	5 620 023
Summa kortfristiga skulder		36 879 009	36 099 690
Summa eget kapital och skulder		39 897 060	40 455 625

FÖRÄNDRING AV EGET KAPITAL

	Ändamålsbestämda medel (Akutfonden)	Balanserat resultat	Belopp i kronor Totalt eget kapital
Ingående balans 2019-01-01	26 895	4 329 040	4 355 935
Ändamålsbestämt av givaren:	123 066	-123 066	0
Utnyttjande ändamålsbestämda medel från tidigare år	-26 895	26 895	0
Årets resultat	0	-1 337 884	-1 337 884
Utgående balans 2019-12-31	123 066	2 894 985	3 018 051

Runt om i världen finns det modiga människor som står upp för andras rättigheter – utan en tanke på sin egen säkerhet. Akutfonden gör det möjligt för oss att hjälpa dessa personer i utsatta och brådskande situationer.

KASSAFLÖDESANALYS INDIREKT METOD

	Not	2019-01-01 –2019-12-01	2018-01-01 –2018-12-01
Verksamhetsresultat		-1 423 238	-2 708 181
		-1 423 238	-2 708 181
Erhållen ränta		2 711	3 473
Erlagd ränta		-18 130	-4 271
Betald inkomstskatt		-2 736	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av verksamhetskaptal		-1 441 393	-2 708 979
Förändringar i verksamhetskaptal			
Förändring av kundfordringar		2 769	25 181
Förändring av övriga kortfristiga fordringar		-469 313	-386 229
Förändring av leverantörsskulder		387 031	-1 081 827
Förändring av övriga kortfristiga skulder		392 288	-8 318 153
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-1 128 618	-12 470 007
Årets kassaflöde		-1 128 618	-12 470 007
Likvida medel vid årets början		38 620 150	50 764 794
Valutakursdifferenser likvida medel		103 509	325 364
Likvida medel vid årets slut	12	37 595 041	38 620 150

NOTER

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med Årsredovisningslagen, BFAR 2012:1 (K3) och Giva Sveriges Styrande riktlinjer för årsredovisning om inget annat anges nedan. Principerna är oförändrade jämfört med föregående räkenskapsår.

RESULTATRÄKNINGEN

Verksamhetsintäkter

Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Civil Rights Defenders erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas. Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Civil Rights Defenders. Medlemsavgiften redovisas som intäkt vid erhållen inbetalning från medlemmen. En transaktion där Civil Rights Defenders tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde, utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte, är en gåva eller ett erhållit bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls för att Civil Rights Defenders uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och Civil Rights Defenders har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållit bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva. Gåvor avser främst insamlade medel från privatpersoner, företag och organisationer. Gåvor redovisas enligt kontantprincipen, men om en gåva avser en bestämd tidsperiod periodiseras gåvan över denna period genom avsättning till ändamålsbestämda medel i eget kapital. I den mån det finns på balansdagen avtalade men ej erhållna gåvor från företag och organisationer intäktsförs dessa efter individuell prövning.

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Detta innebär att intäktsredovisning endast sker när det i hög grad är sannolikt att bidraget inte kommer att återkrävas. Intäktsredovisning sker även för bidrag som vidareförmedlas till partnerorganisationer där Civil Rights Defenders ansvarar mot bidragsgivaren. Bidrag är till största del likvida medel från offentligrettsliga organ och omfattar bidragsgivare som Sida, Svenska Institutet, Utrikesdepartementet och Postkodlotteriet. Intäkter som inte har med Civil Rights Defenders primära verksamhet att göra redovisas som Övriga intäkter i den period som avses.

Verksamhetskostnader

Verksamhetskostnader omfattar ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Gemensamma kostnader såsom kostnader för IT, redovisning, verksamhetsstyrning, och kommunikation fördelas enligt en fördelningsnyckel mellan ändamåls-, insamlings-, och administrationskostnader. Som ändamålskostnader klassificeras sådana kostnader som har direkt samband med att uppfylla Civil Rights Defenders ändamål enligt stadgarna. Här inkluderas bland annat kostnad för personal som är anställd

för att möjliggöra genomförande av de verksamheter, inom och utom Sverige, som fastställts av styrelsen, samt omkostnader av administrativ art som är en direkt följd av de åtaganden som Civil Rights Defenders iklätt sig för att uppfylla ändamålen. Till ändamålskostnader räknas även kostnader för opinionsbildning och upplysande verksamhet avseende det uppdrag Civil Rights Defenders har. Även uppföljning, rapportering och revision av projekt utgör ändamålskostnader. I ändamålskostnader ingår även fördelade verksamhetsanknutna stödkostnader.

Verksamhetsanknutna stödkostnader fördelas på respektive verksamhet med hjälp av fördelningsnycklar. Insamlingskostnader är kostnader vars syfte är att generera externa intäkter i form av gåvor och bidrag från samtliga givare, det vill säga såväl privatpersoner som företag. Detta omfattar både befintliga givare och arbetet med att söka nya givare genom kampanjer, utskick och underhåll av givarregister. Hit räknas kostnader för trycksaker, porto och lönekostnader. I insamlingskostnader ingår även fördelade gemensamma stödkostnader. Administrativa kostnader är sådana som behövs för att administrera och driva organisationen. Administrationen utgör en kvalitetsgaranti för ändamålet och för givaren. Exempel på sådana kostnader är styrelse- och årsmöten, bokföring och årsredovisning, hantering av löner och sociala avgifter, moms- och skattedeklaration, revision av själva organisationen samt Giva Sverige kvalitetskod och administrativa system såsom redovisningssystem, leverantörsreskontra och anläggningsregister. Om en kostnad varken avser ändamål eller insamling hänförs den till administrationskostnader. I administrationskostnader ingår även den del av de gemensamma stödkostnaderna som inte fördelats på ändamåls-, insamlings- eller medlemskostnader. Alla leasingavtal redovisas som operationella, det vill säga leasingavgiften redovisas linjärt över leasingperioden. Ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda och redovisas som kostnad det år pensionen tjänas in. Civil Rights Defenders är en allmännyttig ideell förening och därmed inte skattskyldig.

BALANSRÄKNINGEN

Tillgångar och skulder värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan. Fordringar och skulder i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Kundfordringar värderas individuellt till det belopp som beräknas inflyta. Civil Rights Defenders är en allmännyttig ideell förening – utan vinstsyfte och externa ägare – vilket gör att begrepp som resultat och eget kapital har en annan innebörd än i andra juridiska former, exempelvis aktieföretag. Eget kapital utgörs av de medel som tillställts organisationen för uppfyllande av dess syften, till exempel gåvor, och som på balansdagen inte utbetalats och där det inte föreligger en sådan juridiskt bindande förpliktelse som klassificeras

som skuld eller avsättning. Eftersom det finns restriktioner för användande av olika medel görs följande uppdelning:

- **Ändamålsbestämda medel:** Kapitalet kan användas men endast till ändamål som givaren alternativt styrelsen angett. Dessa medel utnyttjas normalt under påföljande verksamhetsår. Här ingår gåvor från insamlingar där särskilt ändamål angivits och som ännu ej förbrukats.
- **Balanserat kapital:** Kapitalet utgörs i huvudsak av ej förbrukade medel som tillställts organisationen utan restriktioner samt organisationens resultat. Ej förbrukade medel som tillställts organisationen utan restriktioner kan disponeras av styrelsen, att användas i enlighet

med organisationens stadgar och för uppfyllande av organisationens syften. Årets resultat, enligt resultaträkningen (före fördelning), utgör skillnaden mellan verksamhetsintäkter, verksamhetskostnader och resultat från finansiell verksamhet.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Det finns inga väsentliga poster i föreningens resultat- och balansräkning som baseras på uppskattningar och bedömningar.

Belopp i kronor

NOT 3 INSAMLADE MEDEL

Gåvor som redovisats i resultaträkningen

Insamlade medel

	2019	2018
Allmänheten	5 181 375	4 369 684
Företag:		
Svenska Postkodlotteriet	9 002 210	10 000 000
Övriga företag	203 580	648 833
Andra organisationer	600 000	350 000
Externa stiftelser	134 612	0
Summa insamlade medel (a)	15 121 778	15 368 517

Erhållen Probono har inte redovisats i resultaträkningen och avser under 2019 huvudsakligen tjänster inom kommunikation och juridik (b).

Bidrag som redovisats som intäkt

Insamlade medel (privaträttsliga bidrag)

Stiftelser och organisationer:

National Endowment for Democracy	1 602 828	2 892 676
Open Society Foundations	3 973 820	5 899 663
Fair Trials	428 967	314 135
Gerald & Monica Naglers stiftelse	499 998	463 958
Övriga	360 086	861 637
Företag:		
Svenska Postkodlotteriet	9 416 729	7 938 175
Summa insamlade medel (c)	16 282 428	18 370 244

Offentliga bidrag

EU	2 013 295	1 066 057
Sida	46 629 891	51 699 965
Svenska Institutet	485 273	1 247 455
Utrikesdepartementet	5 037 542	1 477 954
Vinnova	581 673	320 704
MUCF	1 647 057	0
Folke Bernadotte Akademin	611 653	363 093
Minister of Foreign Affairs, The Netherlands	138 527	301 213
Minister of Foreign Affairs, Germany	345 566	257 097
Minister of Foreign Affairs, Canada	13 203	157 763
Summa offentliga bidrag (d)	57 503 680	56 891 300

Belopp i kronor

NOT 3 INSAMLADE MEDEL, fortsättning**Totala insamlade medel består av följande**

	2019	2018
Gåvor som har redovisats i resultaträkningen (a)	15 121 778	15 368 517
Gåvor som inte har redovisats i resultaträkningen (b)	0	0
Privaträttsliga bidrag som har redovisats som intäkt (c)	16 282 428	18 370 244
Summa insamlade medel	31 404 206	33 738 761

Belopp i kronor

NOT 4 LÖNER, ANDRA ERSÄTTNINGAR OCH SOCIALA KOSTNADER**Löner**

	2019	2018
Styrelsen	–	–
Executive Director	1 049 319	978 247
Övriga anställda	21 894 598	21 213 293
Sociala kostnader	7 555 050	7 509 494
Pensionskostnader	2 264 292	2 228 667
Totalt löner och ersättningar	32 763 259	31 929 701

Av pensionskostnaden avser 376 824 kr (321 055 kr) Executive Director.

Mellan Civil Rights Defenders och Executive Director gäller uppsägningsstid om sex månader. Det finns ingen överenskommen om avgångsvederlag.

Ersättningar understigande ett halvt prisbasbelopp har uppgått till 124 947 kr (29 600 kr) och avser expertgrupp i projekt.

Löner och andra ersättningar fördelade per land uppgår till följande:

	2019	2018
Sverige	19 712 929	19 051 697
Utlandet	3 251 274	3 139 843
Totalt	22 943 917	22 191 540

Medeltal anställda Sverige

Män	17	13
Kvinnor	22	24
Totalt	39	37

Medeltal anställda utland

Män	8	7
Kvinnor	12	10
Totalt	20	17

Styrelse, antal

Män	4	4
Kvinnor	4	4
Totalt	8	8

Ledning, antal

Män	6	6
Kvinnor	5	5
Totalt	11	11

Belopp i kronor

NOT 5 LEASING

Civil Rights Defenders leasar främst kontorslokaler i Sverige och i andra delar av världen. Kostnaderna uppgår för året till 3 586 000 SEK.

Framtida kontorskostnader förfaller enligt följande:

	2019	2018
Inom 1 år	3 819 000	3 675 000
2–5 år	2 545 000	3 892 000
Senare än 5 år	2 484 000	–

CRD byter kontor i Stockholm från den 1:a september 2020 och har tecknat ett sjuårigt avtal med den nya hyresvärden. Uppsägningstid för kontraktet är 12 månader, förlängningstid 3 år. Nya kontraktet ger en sänkning av hyreskostnaden. Kostnaderna avseende 2–5 år är inte indexjusterade.

NOT 6 ÄNDAMÅLSKOSTNADER

	2019	2018
Afrika	3 950 347	2 203 687
Asien	5 934 646	6 491 881
Eurasien	16 416 052	19 419 249
Europa	23 779 995	29 230 185
Latinamerika	5 683 344	4 235 795
Human Rights Defenders at Risk	12 827 050	10 327 112
Sverige	7 868 015	4 931 554
Övrigt	3 971 958	6 031 772
Totalt ändamålskostnader	80 431 407	82 871 235

NOT 7 ADMINISTRATIONSKOSTNADER

	2019	2018
Redovisningskostnader och administration	1 034 530	913 898
Personalkostnader	3 595 040	3 528 155
Projekthanterings- och ekonomisystem	301 222	1 259 000
Kontorskostnader	1 478 559	591 717
Styrelse- och medlemskostnad	71 349	157 028
Totalt administrationskostnader	6 480 701	6 449 798

**NOT 8 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH RÄNTEKOSTNADER
SAMT LIKNANDE RESULTATPOSTER**

	2019	2018
Ränteintäkter	2 711	3 473
Räntekostnader	-18 130	-4 271
Valutakursdifferens likvida medel	103 509	325 364
Totalt	88 090	324 566

NOT 9 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2019-12-31	2018-12-31
Förutbetalda kostnader:		
Hyror	929 593	896 431
Övriga poster	369 084	370 405
Totalt	1 298 677	1 266 836

Belopp i kronor

NOT 10 SKULD FÖR ERHÅLLNA EJ NYTTJADE BIDRAG

	2019-12-31	2018-12-31
Skuld ej utnyttjade bidrag Sida	15 391 231	16 411 671
Skuld ej utnyttjade bidrag Svenska Postkodlotteriet	1 208 365	7 515 333
Skuld ej utnyttjade bidrag övriga	10 964 302	3 434 784
Totalt	27 563 898	27 361 788

NOT 11 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2019-12-31	2018-12-31
Upplupna sociala avgifter	1 566 263	1 378 642
Semesterlöneskuld	2 904 547	2 919 411
Övriga poster	1 925 117	1 321 970
Totalt	6 395 927	5 620 024

NOT 12 VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

Styrelsen bedömer att utbrottet av viruset covid-19 skapar osäkerhet om hur stor påverkan blir på Civil Rights Defenders budgeterade intäkter för 2020, organisationens förmåga att genomföra planerade aktiviteter finansierade med grants samt i förlängningen konsekvenser för vår organisation vad gäller personal och organisation. Kombinerat skapar detta en osäkerhet om hur resultatet för organisationen kommer att påverkas på det nya året. Ledningen och styrelsen följer aktivt utvecklingen och vidtar löpande åtgärder för att begränsa effekten.

Denna Årsredovisning har signerats digitalt.
Stockholm den 30 april 2020

Benedicte Berner
Ordförande

Anna Jonsson Cornell
Styrelseledamot

Anne Ramberg
Styrelseledamot

Carin Norberg
Styrelseledamot

Christoffer Lindblad
Styrelseledamot

Fredrik Andersson
Styrelseledamot

Lars Häggström
Styrelseledamot

Christian Åhlund
Styrelseledamot

Anders Pettersson
Executive Director

Vår revisionsberättelse har avgivits 8 maj 2020
Grant Thornton Sweden AB

Lena Johnson
Auktoriserad revisor

REVISIONSBERÄTTELSE

TILL ÅRSMÖTET I CIVIL RIGHTS DEFENDERS,
ORG.NR 802011-1442

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Civil Rights Defenders för år 2019. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 32–45 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsmötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och Executive Director som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelse 2019 (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och Executive Directors ansvar

Det är styrelsen och Executive Director som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och Executive Director ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och Executive Director för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och Executive Director avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfälskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och Executive Directors uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och Executive Director använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR SAMT STADGAR

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och Executive Directors förvaltning för Civil Rights Defenders för år 2019.

Vi tillstyrker att årsmötet beviljar styrelsens ledamöter och Executive Director ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och Executive Directors ansvar

Det är styrelsen och Executive Director som ansvarar för förvaltningen enligt stadgarna.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller Executive Director i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 8 maj 2020

Grant Thornton Sweden AB

Lena Johnson

Auktoriserad revisor

STYRELSE

Benedicte Berner,
statsvetare (Styrelseordförande)

Benedicte Berner undervisar i media och demokrati vid Institut d'Études Politiques de Paris. Hon har även undervisat i yttrandefrihet vid Harvard University och är "Associate" vid Davis Center for Russian and Eurasian Studies vid Harvard University. Hon har tidigare arbetat på Internationella Röda Korset och IOM (International Organization for Migration) i Moskva och som chef för internationella frågor vid Europeiska medieinstitutet.

Anna Jonsson Cornell,
professor (Ledamot)

Anna Jonsson Cornell är professor i komparativ konstitutionell rätt och prodekan för Juridiska fakulteten vid Uppsala universitet. Hon undervisar i konstitutionell rätt, komparativ konstitutionell rätt och säkerhetsjuridik. Hennes specialisering ligger bland annat inom statsbyggnadsprocesser, rättsstatlighet och rättighetsskydd, samt internationellt polisiärt samarbete och människohandel.

Fredrik Andersson,
entreprenör (Ledamot)

Fredrik Andersson har lång erfarenhet av strategisk kommunikationsrådgivning och entreprenörskap i Sverige och internationellt. Han har även stor erfarenhet av samhällsfrågor, politik och rättighetsfrågor. Fredrik är delägare och sitter i ledningen för Miltton Group som är ett av Nordens ledande kommunikationsföretag med 250 anställda i Helsingfors, Tallinn, Stockholm, Bryssel och Washington DC. Han är också delägare i Fotografiska Museet samt aktiv inom det ideella scenkonstpriset Medeas styrelse i Sverige. 1998 grundade han PR-byrån Primes Public Affairsgrupp där han arbetade i 14 år.

Lars Häggström,
Executive in Residence, IMD Business School (Ledamot)

Lars Häggström arbetar på IMD Business School i Lausanne, Schweiz, där han jobbar med kunder, föreläser och forskar inom ämnena Ledarskap och Förändring. Han är också grundare och VD av företaget Enable Performance AB som jobbar med utveckling av organisationer och individer. Lars var tidigare personaldirektör för Stora Enso, och innan dess personaldirektör för Nordea. Han har också arbetat inom läkemedelsindustrin i England och USA. Lars har en utbildning inom beteendevetenskap och ekonomi från Uppsala universitet.

Christoffer Lindblad,
grundare och partner, Pelago AB (Ledamot)

Christoffer Lindblad är grundare och partner på Pelago, en ledande nordisk ledarskapsrådgivare. Christoffer var tidigare Sverigechef och Partner på Alumni, ett företag inom chefsrekrytering och ledarskapsutveckling. Han har breda nätverk inom nordiskt näringsliv samt gedigen erfarenhet av VD- och styrelserekryteringar till internationella företag och organisationer. Christoffer har en bakgrund som jurist från Lunds universitet och har bland annat arbetat på advokatbyrån Mannheimer Swartling.

Carin Norberg,
styrelseordförande, Center for Economic and Social Rights (Ledamot)

Carin Norberg har en Pol Magexamen från Uppsala Universitet. Hon har arbetat för Sida 1971–2002. Åren 1984–87 var hon rådgivare till FN:s Namibiakommissarie i New York och 2006–2012 var hon direktör för Nordiska Afrikainstitutet i Uppsala. Carin har haft flera styrelseuppdrag, bland annat Svenska Institutet i Alexandria, TI Sverige och Africa-Europe Group for Interdisciplinary Studies.

Anne Ramberg,
advokat (Ledamot)

Anne Ramberg, är hedersdoktor vid juridiska fakulteten vid Uppsala universitet och var under tjugo år generalsekreterare för Sveriges advokatsamfund. Hon är ersättare för Sveriges ordinarie domare i Europeiska domstolen för mänskliga rättigheter, styrelseledamot i EU:s byrå för grundläggande rättigheter (FRA), Co-chair i International Bar Association (IBA) Human Rights Institute samt styrelseledamot i IBA:s management board, Southern Africa Litigation Centre och eyeWitness Trust. Hon har även en rad styrelseuppdrag i Sverige, bland annat som styrelseordförande i Barnrättscentrum och styrelseledamot i Raoul Wallenberg Institute.

Christian Åhlund,
advokat (Ledamot)

Christian Åhlund är sedan 1983 medlem i Sveriges Advokatsamfund och har sedan dess inriktat sig på internationell humanjuridik, arbetsrätt och brottmål. Christian var drivande bakom att International Legal Assistance Consortium (ILAC) bildades 2002 och var dess generalsekreterare fram till 2015. Christian har tidigare varit ordförande för Sveriges Advokatsamfunds kommitté för mänskliga rättigheter och europeiska samarbetsorganet Human Rights Committee inom CCBE (Conseil Consultatif des Barreaux Européens). Sedan 2005 är han även Sveriges representant i Europarådets European Commission against Racism and Intolerance (ECRI).

CHEFER/ANSVARIGA VID ÅRSSKIFTET 2019/2020

HUVUDKONTOR STOCKHOLM (SVERIGE)

Anders L Pettersson, *Executive Director*

Karin Ancker, *Chief Financial Officer*

AVDELNINGAR HUVUDKONTOR

AFRICA DEPARTMENT

Gabrielle Gunneberg, *Department Director*

ASIA DEPARTMENT

Martin Gemzell, *Department Director*

COMMUNICATIONS DEPARTMENT

Maria Granefelt, *Director of Communications*

EURASIA DEPARTMENT

Ana Furtuna, *Department Director*

EUROPE DEPARTMENT

Goran Miletic, *Department Director*

FINANCE DEPARTMENT

Karin Ancker, *Chief Financial Officer*

FUNDRAISING DEPARTMENT

Anna Magnard, *Development Director*

HUMAN RIGHTS DEFENDERS

AT RISK DEPARTMENT

Marcin de Kaminski, *Department Director*

LATIN AMERICA DEPARTMENT

Erik Jennische, *Department Director*

LEGAL DEPARTMENT

John Stauffer, *Legal Director och Deputy Executive Director*

REGIONKONTOR

AFRICA

Gabrielle Gunneberg, *Department Director*

ASIA

Martin Gemzell, *Department Director*

BELGRAD (SERBIEN)

Goran Miletic, *Department Director*

BOGOTÁ (COLOMBIA)

María Pía Alvira, *Programme Officer*

BRYSEL (BELGIEN)

Tommaso Nodari, *Programme Officer*

ISTANBUL (TURKIET)

Goran Miletic, *Department Director*

PRISTINA (KOSOVO)

Sarah Maliqi, *Programme Officer*

SARAJEVO (BOSNIEN-HERCEGOVINA)

Ena Bavic, *Programme Officer*

TIRANA (ALBANIEN)

Megi Reci, *Programme Officer*

KONTAKTA OSS

HUVUDKONTOR, STOCKHOLM

Sergels torg 12, våning 12
 111 57 Stockholm
 Telefon: 08-545 277 30
 E-post: info@crd.org
www.crd.org

REGIONKONTOR

AFRIKA

E-post: africa@crd.org

ASIEN

E-post: asia@crd.org

BELGRAD

Kralja Milana 10/5
 11 000 Belgrade, Serbia
 Telefon: +381 11 2686 894
 Fax: +381 11 268 1455
 E-post: belgrade@crd.org

BOGOTÁ

Civil Rights Defenders
 Wework Usaquén
 Cra. 7 # 116-50
 Usaquén, Bogotá, Colombia
 E-post: bogota@crd.org

BRYSSEL

Rue de la Pépinière 1
 1000 Bruxelles, Belgium
 E-post: brussels@crd.org

ISTANBUL

E-post: istanbul@crd.org

PRISTINA

Gazmend Zajmi no 21
 10 000 Pristina, Kosovo
 Telefon: +386 49 505 050
 E-post: pristina@crd.org

SARAJEVO

Kalmija Baruha 1, (502)
 71 000 Sarajevo, Bosnia and
 Herzegovina
 Telefon: +387 33 558 515
 E-post: sarajevo.office@crd.org

TIRANA

Rruga Pjetër Bogdani
 Pallati Teuta nr. 12 Kati 6
 Ap 26
 Tirana, Albania
 Telefon: +355 68 40 41 869
 E-post: tirana.albania@crd.org

"Don't choose a career that will land you in prison." That was my family's first response when I told them that I was going to be a journalist.

criminalizing journalists.

a well-known blogger and comedian, sentenced to 35 years imprisonment

prisonment for investigationary's

I could in prison.

dictatorship, cape changed significant

censorship

articles about politics

VÄRLDENS DYRASTE ARTIKEL

Många journalister och opinionsbildare får betala ett högt pris för yttrandefriheten. Därför låste vi in världens dyraste artikel, skriven av den burmesiska pulitzerprisvinnaren Esther Htu San. Artikeln låg först bakom en betalvägg, men blev uppläst tack vare alla gåvor till Civil Rights Defenders kampanj *Ett Högt Pris*. Artikeln kan läsas på crd.org/etthogtpris

censors.

press freedom

controlled by the military.

inspired me to become a journalist.

killed for reporting the truth

violent confiscation of more than 500 acres of farmland

military

interrogate

serious warning

freelance journalist

brutally murdered while in military custody.

killed for reporting the truth

journalism means losing one forever."

fear and ship

ary held

The rule of law remains weak.

our legal system is flawed

15 years under

house arrest,

VAR MED OCH STÖD VÄRLDENS MODIGASTE MÄNNISKOR

Civil Rights Defenders är en internationell människorättsorganisation som grundades i Sverige 1982. Vi arbetar för och tillsammans med tusentals människorättsförsvarare som kämpar för demokrati och att människors medborgerliga och politiska rättigheter respekteras världen över. Vår uppgift är att se till att de kan arbeta säkrare, smartare och snabbare. Vi bedriver påverkansarbete, juridiska processer och informerar om situationen för mänskliga rättigheter globalt. Med ditt stöd kan vi uträtta mer.

GE DITT STÖD

Swisha valfritt belopp till 900 12 98 eller gå in på www.crd.org för att bli månadsgivare. Du kan också sätta in en gåva på Bg. 900-1298 eller PG 900129-8.

HAR DU FRÅGOR OM GIVANDE?

Kontakta Civil Rights Defenders insamlingsavdelning via mail: givarservice@crd.org eller telefon: 08-545 277 30.

FÖLJ OSS I SOCIALA MEDIER

FACEBOOK
Civil Rights Defenders

TWITTER
[@crdefenders](https://twitter.com/crdefenders)

INSTAGRAM
[@crdefenders](https://www.instagram.com/crdefenders)